

genç sanatçılar

şiiir ve öykü yarışmasına

KATILIN!

ilerici YURTSEVER gençlik

Yıl: 2

27 Temmuz 1977

350 kuruş

41

YENİ MC'YE KARŞI
ULUSAL DEMOKRATİK
GÜÇLERİN EYLEM
BİRLİĞİ İÇİN İLERİ!

ANTI-EMPERYALİST, ANTI-FAŞİST MÜCADELEDE GÜÇLERİMİZİ BİRLEŞTİRELİM.

onbeş günlük siyasi gençlik gazetesi

ODTÜ'YE
DİKKAT!

**ODTÜ İLERİCİ ÖĞRENCİ-İŞÇİ VE
ÖĞRETİM ÜYELERİNİN BİRLİĞİ
FAŞİST ÇEMBERİ KIRACAK!**

ulusal demokratik güçlerin
eylem birliği 2.MC'yi de
yıkacaktır!

Fevzi Türbeci

Söz istemez
Yaşlı göz istemez
Çelenk melenk
lazım değil...
SUSUN
SIRA NEFERİ
UYUSUN...

Nazım Hikmet

Zeki Yalçinkaya

İGD, GENÇLİĞİN KANINDA YANAN BİR ALEVDIR

İGD'ye karşı girişilen saldırılar gittikçe artıyor. İlerici gençlik hareketinin gelişimi karşısında gerici - faşist güçler, maocu, goşist bozguncular var güçleriyle İGD'ye saldırıyorlar.

Gaziantep'te bir ay kadar önce faşistler tarafından saldırıya uğrayarak çeşitli yerlerinden yaralanan Zeki ve Mehmet Yalçinkaya isimli gençlerden İGD üyesi Zeki Yalçinkaya kurtarılamayarak ölmüştür. Arkadaşlarının cenazelerini almak için hastahaneye gelen İGD'liler, Ülkü Ocaklı faşistlerin saldırısına uğramışlar, burada da Coşkun Özdemir isimli genç çeşitli yerlerinden yaralanmıştır.

Yine Gaziantep'te DISK ve demokratik kuruluşlarca Maden-İş grevindeki işçilerle dayanışmanın sağlanması konusunda yapılan bir toplantıya saldıran bir grup goşist toplantı ertesinde işçileri kurşunlamışlar, bu sırada İGD üyesi Fevzi Türbeci ölmüştür.

Olaylar bir yorum gerektiremeyecek kadar açıktır. Gerici - faşist güçler işçi sınıfına, ilericilere,

demokratlara, yurtseverlere bir taraftan faşist komandolarını diğer yandan kendilerine bağlı maocuları, goşistleri, anarşistleri saldırtıyorlar. Gaziantep'teki iki olayda bu açıkça görüldü. İki İGD üyesinin ölümüne sebep olan olaylardan birinde faşist komandolar, diğerinde ise goşist bozguncular kullanıldı. Bu unsurların başlıca görevleri, demokratik kuruluşların kitle eylemlerini sabote etmek, ilericiler kurullarına saldırmak, ilericiler kişileri kurşunlamaktır.

Tekelci burjuvazinin madeni eşya daldındaki sözcüsü MESS'e karşı direnen 40 bin maden işçisiyle dayanışmayı güçlendirmek için düzenlenen toplantıya faşistçe bir saldırı düzenleyen maocu - goşist karması «Emeğin Birliği» denilen grup ve benzerleri demokratik güçleri arkadan vurmaya çalışmaktadırlar.

Sağlıklı, işçi sınıfının yolundan yürüyen bir gençlik hareketinin gelişmesi, burjuvaziyi ve gençlik içinde yer edinebilmiş maocu ve goşist grupları çılgına çeviriyor. İGD adından, onun

gençlik içinde kök salmasından, gençliğin tek demokratik örgütü olma yolunda ilerlemesinden korkuyorlar.

Gençliğin ilericiler örgütsel birliğinin sağlanmasının, demokratik güçlerin önemli bir kazanımı olacağını, ülkemizde yükselen demokrasi hareketini geliştirip, güç katacağından korkuyorlar.

Gençliği, provakasyonlarına, faşist tirmanışa alet edemeyecekleri için korkuyorlar.

İlerici hareketi içinden vurmak için beslenen bu maocu, goşist unsurlar, gün geçtikçe işçi sınıfından ve halkımızdan soyutlanmaktadır.

İGD kurulduğundan bu yana vermiş olduğu onurlu savaşımıyla gençliğin ve halkımızın içinde derin kökler salmıştır.

İGD'nin saygınlığı ve varlığı 1 Mayıs alanlarında, 50 binlik kertejinde görülmüştür. İGD'nin saldırılarla, cinayetlerle susturulacağını sanmak safdillik olur. İGD Türkiye ilericiler gençliğinin kanında yanan bir alevdir.

İGD'nin savaşımını hiçbir güç engelliyemeyecektir!

KADIKÖY, ÇAYCUMA, KARŞIYAKA

ŞUBELERİ KURULDU

yaşasın ilericiler gençliğin öncü savaşkan örgütü: İGD

Ülkemizde gençlik, kendi özlük sorunlarının köklü çözüm yolunu giderek işçi sınıfımızın başı çektiği ulusal demokratik güçlerin savaşımında görüyor. Gençlik her geçen gün daha yığılmal olarak ilericiler güçlerinin yanında kol kola giriyor, seflarını sıkıştırıyor. Ve bu oranda da her türlü sapık ideolojiye, akıma karşı canla başla göğüs geriyor, bozguncu, halk düşmanı saldırıları boşa çıkararak güçleniyor. İşçi sınıfına, emekçi halka sevgi ve onun savaşımına inanç dolduruyor binlerce taze yüreği. Ve savaşım «GENÇLİĞİN YOLU» İŞÇİ SINIFININ YOLUDUR! belgisiyle bayraklaşıyor. İşte bu bayrak oluyorum onları kararlı yapan. İşte bu bayrak oluyorum gönüllerde yeni bir umudun ateşini körükleyerek çetin yolu aydınlatan.

İşte böylesine bir savaşımın ateşleri içinde filizleniyor, serpilip gelişiyor ilericiler gençliğin tek bir yumruk haline gelmesi, örgütü, disiplinli savaşımı ve onu yaratan İGD (İlerici Gençler Derneği)...

Kuruluşundan bu yana kısa bir süre geçmesine rağmen gerici, faşist, egemen güçleri, maocu ve sapık akımları korkutucu bir gelişimle yurdun dört bir yanında yanan bir savaşım ateşi oluyor İGD... İlerici gençliğin bütün kesimlerini (işçi - köylü - öğrenci gençlik) kucaklayarak onların soluğu, güçlü sesi oluyor. Son olarak ardışık açılan üç şube, Çaycuma (Zonguldak), Karşıyaka (İzmir), Kadıköy (İstanbul) bunun en iyi göstergesidir. Bu hızlı gelişim günümüz Türkiye'sinin politik koşullarında ayrı bir önem ve anlam kazanıyor. İlerici güçler seçimlerden güçlenerek çıkmasına rağmen gerici, faşist güçler kanlı MC dönemini bırakmamak için direniyor, saldırılarını sürdürüyorlar. Egemen güçler bitmez tükenmez hırslarıyla, azınlıklarıyla yarattıkları ekonomik, politik çöküntüden ve bu oranda artan toplumsal muhalefetin kendileri için doğurduğu tehlikeden paçayı sıyırmak için faşizm özlemlerini gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Önümüzdeki günlerde sürdürülen çeşitli oyunlar, karnacık burnacık parlamento aritmetikleri ve yeni MC'nin kurulması için dökülen terler, didinmeler hep bundan. Ama unutuluyor ki işçi sınıfı ve tüm ilericiler güçleri için savaşım yalnız parlamento içi hesaplamalar, parlamento içi savaşım değildir. Toplumsal muhalefet yeni kurulacak MC'ye karşı dev gibi büyüyerek savaşım parlamento dışında da alabildiğine kızışıyor. Bu koşullar altında işçi sınıfı ve tüm ulusal demokratik güçlerin kararlı eylem birliği ve kararlı savaşımı yeni MC'nin soluğunu en kısa zamanda kesecektir.

İLERİCI GENÇLİĞİN GÜNCEL GÖREVİ

Bütün demokratik solcu, sosyalist, ilericiler, yurtsever gençliğine düşen görev mevcut birliğini koruyup onu daha da güçlendirmektir. Böylece çelikten bir duvar gibi işçi sınıfının yanında saf tutarak direnmektir. Yeni MC'yi de ezmektir.

Gün birlik, savaşım, dayanışma günüdür! Gün faşist saldırılarına karşı toplumsal muhalefetle birleşerek dışa dış direnme günüdür!

YAŞASIN İLERİCI GENÇLİĞİN ÖNCÜ SAVAŞKAN
ÖRGÜTÜ İGDI

YENİ MC'YE KARŞI SAVAŞIM GÜÇLENİYOR

İYİG İzmir Bürosu

Yeni bir MC'nin ülkemizi kanlı, karanlık günlere sokacağını, eski MC deneyiminden çok iyi bilen ilericiler demokratik güçler yurt düzeyinde protesto seslerini yükseltiyor. Sendikalar, meslek örgütleri, gençlik kuruluşları yeni MC'ye karşı yığılmal savaşımına hazır olduklarını açıklıyorlar. Faşist, karanlık güçlerin kanlı yüzlerini gözler önüne seriyorlar.

Tüm yurt düzeyinde yükselen «Yeni MC'ye karşı savaş!» çağrılarında İzmir'den 38 demokratik kuruluş oluştu. Güç ve eylem birliği ile katılmıştır. İzmir'de ilericiler yurtseverler 9 Temmuz günü örgütledikleri «Yeni MC'yi protesto yürüyüşü» ile de istemlerini eylem alanlarına indirmişlerdir. Yüzlerce ilericiler yurtseverlerin «Yeni bir MC'ye karşı savaşım günceldir», «Faşizme geçit yok!» flamları altında katıldığı yürüyüşte sık sık «Yeni bir MC'ye hayır», «İleri demokratik bir düzen», «Genç

liğe can güvenliği» bilgileri haykırılmıştır. Yol boyunca ilericiler yurtsever gençleri gerici gazetelerin uydurduğu gibi taşlarla değil, alkışlarla karşılayan Karşıyaka halkı ilericiler gençlerin dağıttığı bildirileri ilgiyle almışlardır.

İlerici yurtsever gençler, yürüyüşü polislin tüm engellemelerine karşın sonuna kadar götürmüşler ve and içerek dağılmışlardır. İlericileri kovalama eylemlerini gösteri bitiminde de sürdüren polis, sokaklara dağılan gençler arasından rastgele topladıkları 38 kişiyi gözaltına almışlardır. Daha sonra serbest bırakılan ikisi kız 38 kişi karakolda işkence gördüklerini belirtmişlerdir. Konuyla ilgili olarak basına yazılı bir açıklama veren İlerici Gençler Derneği İzmir Şubesi Sekreteri Selçuk Ayhan ö-

zetle şunları söylemiştir:

«Geçtiğimiz günlerde 38 ilericiler yurtseverlerin «Yeni bir MC'ye hayır, can güvenliği, öğrenim özgürlüğü istiyoruz, faşizme geçit yok» bilgilerini haykardıkları gerekçesiyle Karşıyaka'da göz altına alınmaları yeni karanlık dönemin ilk habercilerindendir. Bu anti-demokratik uygulamaları protesto ediyor ve MC'ye geçit vermeme savaşımına tüm gücümüzle katılacağımızı belirtiyoruz.»

Yeni bir MC'nin kurulmaması ve faşizmin tirmanışına son verilebilmesi için tüm ulusal demokratik güçlerin eylem birliği için savaşım vermek her zamankinden daha günceldir.

YENİ BİR MC'YE GEÇİT YOK!
YAŞASIN TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ

SÖYLEŞİ

Dost okurlar,
Yaz dönemine girerken 40. sayımızda otuzbin bas-tığımızı mustulamıştık. Tiraj kampanyamız bitti ama İYG yi daha geniş ve yaygın ilerici gençlik kesimlerine ulaş-tırma savaşımız sürüyor. He-defimize ulaştık, ama bu ti-rajımızla yetinmemeliyiz.

Yaz döneminde yeni kam-panya açmayacağız. Ancak tüm militan okurlarımızın hedefi, şu anki tirajımızı pe-kıştirme ve artırma olmalı-dir. Yaz dönemi ilerici genç-lik kesimlerinde, İYG'nin yaygınlaşması çalışmaları-mızın temelini oluşturmali-dir.

Daha yaygın, daha zengin içerikli bir İYG için görev ba-şına...

Her sayısı bir öncekinden daha iyi, daha ileri bir İYG için görev başına.

Dostça kalın...

İLERİCI Yurtsever GENÇLİK

onbeş günlük siyasi
gençlik gazetesi

Sahibi :

Rifat GÜLER

Sorumlu Yönetmen :
Bahattin SEVEN

Yönetim yeri :

Başmüshâp Sok. No: 3
Daire : 1

Cağaloğlu / İstanbul

Yazışma adresi :

P.K. 914 Sirkeci / İst.

BÜROLAR :

AKDENİZ Bürosu :
İnönü Cad. Kızılay İşhanı
arkası Özkan Apt. No: 5
Kat : 3 — ADANA

ANKARA Bürosu :
Rüzgârlı Sok. Fazilet Han
Kat: 4 No: 413 — ULUS

BURSA Bürosu :
Tahtakale Kent Pasajı
Kat : 4

DIYARBAKIR Bürosu :
Gazi Cad. Eğilî İşhanı
No: 307 Kat: 3

GAZİANTEP Bürosu :
Çukur Mah. Küllü Sok.1.Nöbet
üstü Kat:2

İZMİR Bürosu :
Eminbey İşhanı Kat:2
No:205 3. Beyler
Kemeralı-İZMİR

KARS Bürosu :
Yusufoğlu Paşa Mevkii
Bulvarı Cad. No:23 Kat:2

TRAKYA Bürosu :
Yediyol ağız Keresteciler
Bayırı Hızır Apt. B Blok
No: 7 — EDİRNE

ABONE KOŞULLARI :
6 Aylık : 40 TL
1 Yıllık : 80 TL
Yurtdışı iki katıdır.

Baskı : ÖZAL Matbaası
Baskı : ÖZAKIN Matbaası
Baskı tarihi :

İKİNCİ MC, ÖNCEKİNİN YOLUNDAN YÜRÜYE-
CEKTİR. FAŞİST TIRMANIŞI HIZLANDIRACAK-
TIR, SÖMÜRÜYÜ YOĞUNLAŞTIRACAKTIR. ÜS-
TELİK DAHA KANLI, DAHA YOĞUN BİR BİÇİMDE

TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM
BİRLİĞİ TEMELİNDE YÜKSELECEK YİĞİNSAL
SAVAŞIMLARLA YENİ MC'Yİ YIKMAK, ALA-
ŞAĞI ETMEK VE YERİNE DEMOKRATİK ÖZGÜR-
LÜKTEN YANA BİR HÜKÜMETİ İŞBAŞINA GE-
ÇİRMEK MÜMKÜN OLABİLECEKTİR.

ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ 2.MC'Yİ DE YIKACAKTIR!

Günümüz koşullarında tekrar oluşturulan kanlı MC ortaklığının karşısında bugün geniş bir toplumsal muhalefet oluşmuştur. Yeni MC'nin kurulma çalışmaları başlar başlamaz genişleyen tepkilerin elbette ne-denleri vardır.

Çünkü birinci MC, ülkemizi ekonomisinden, top-lumsal yaşamın her alanına değin hallaç pamuğuna çe-virmiştir. Bu kanlı zorbalık döneminde, baskı ile sömü-rü, terör ile aşırı kâr ikiz kardeş olmuş, birbirinin içine geçmiştir. Devlet olanakları, yeğenlere, biraderlere, büyük burjuvaziye ardına kadar açılırken emekçi halk kitlesi için yaşam bir cehennem ateşine çevrilmiştir. İkinci MC, öncekinin yolundan yürüyecektir. Faşist tir-manışı hızlandıracaktır, sömürüyü yoğunlaştıracaktır. Üstelik daha kanlı, daha yoğun bir biçimde...

İkinci MC'nin kurulması ile halkımızın geleceği üzerinde yoğunlaşan kara bulutlar, demokrasi savaşı-mının güçlendirilmesini, yeni MC'nin yıkılmasını, bü-tün ilerici güçlerin önüne ertelenmez bir görev olarak koymuştur. Böylesine bir sonucu sağlamanın yolu da bütün ulusal demokratik güçlerin eylem birliğinden geçmektedir.

Ülkemizde ilerici güçlerin etkin bir potansiyele sahip olduğu bilinmektedir. Alanları dolduran yüzbin-ler, 5 Haziran genel seçimlerinin sonuçları, bu gerçe-ği bir çok kez ortaya çıkarmıştır. Ancak, bu potansiye-lin örgütlü ve sonuç alıcı bir güce dönüştürülemediği de bilinen bir gerçektir.

Kuşkusuz, son yıllarda ülkemizde ulusal demok-ratik güçlerin eylem birliği doğrultusunda önemli geliş-melere tanık olunmuştur. Demokratik kuruluşlar ortak eylemler örgütlemekte ve bu gittikçe güçlenen bir eği-lime dönüşmektedir. Değişen koşullara bağlı olarak kısmi ve fiili anlamda eylem birliğinden söz edebiliriz. Ancak bu, varılan aşamayı yeterli sayma, bütün ulusal demokratik güçlerin eylem birliğini sadece bugünkü bi-çimlere indirgeme ve böylelikle gelişme perspektifini sınırlama yanlıgısını birlikte getirmemelidir. Varılan aşama ne olumsuz ne de yeterli olarak nitelenemez. Ulusal demokratik güçlerin eylem birliğinin bir dizi aş-a-malardan geçen çok yönlü bir gelişme izleyeceğini da-ima gözönünde tutmak gerekir. Bu anlamda, bugün de-mokratik kuruluşların ortak eylemlerini (ortak gösteri-

ler ve demeçler, bildiriler) tek başına yeterli saymak kadar küçümseyen eğilimlerde demokrasi savaşımı açı-sından tehlikeli sonuçları birlikte getirir.

Ulusal demokratik güçlerin eylem birliği, işçi sı-nırının etkin bir konuma ulaşması ve bunu güçlendir-mesiyle, eylem birliğinin örgütlü, sürekli ve kalıcı ol-masıyla ancak kesin sonuç alıcı bir yapıya kavuşur. Bu başarılabilmekle birlikte, bugünden yarına hemen gerçekleşebilecek bir sonuç değildir. Ancak, egemen güçlerin gittikçe sertleşen gerici çıkışları ve günümüz sınıf savaşımının ulaştığı boyutlar açısından üstesin-den gelinmesi gereken güncel bir sorun olarak kendi-sini dayatmıştır. Tüm ulusal demokratik güçlerin eylem birliğini sağlamak, güçlendirmek ve bu doğrultuda en küçük bir olanağı bile kullanmak zorunludur.

İkinci zorunluluk, ulusal demokratik güçlerin ey-le-m birliğinin yığın savaşımıyla örülmesidir. Önce-kine göre daha terörcü yöntemlere sarılacak olan yeni MC'nin koşullarında bu konu daha bir önem kazanmak-tadır. Çünkü, kanlı faşist terör kimi gençlik kesimlerin-de bireysel terörizm eğilimlerini güçlendirebilir. İşçi ve emekçi kitlelerinin tarihsel ve pratik rolüne inanmayan-lar, yani işçi sınıfına ters, bozguncu akımlar, öğrenci gençlik içerisindeki bireyci ve grupçu eğilimleri, «fa-şist teröre karşı devrimci terör» adı altında körükleye-bilirler. Bu tür çıkışların demokrasi savaşımı açısından doğuracağı sonuçlar geçmiş deneyimlerle ortadadır ve egemen güçlerin anti-komünizm propagandasına yeni malzemeler verebilecek niteliktedir. Öğrenci gençlik bu açıdan tarihsel bir görevle karşı karşıyadır: Yiğinsal çı-kışlar örgütlemek, işçi ve emekçi kitlelerin yiğinsal sa-vaşımalarıyla ile bağlanmak... Maden-iş'in yiğit işçile-rinin MESS'e karşı başlattığı direniş, günümüz koşu-larında yiğinsal savaşımın en somut örneğidir. İşçi sı-nırımızın ve emekçi halkımızın yeni MC'ye karşı başla-tacağı yiğinsal direnişler bunun yeni örneklerini teşkil edecektir. Geçmişte DGM'ye karşı ülke çapındaki dire-niş de somut örnekler arasında sayılabilir.

İşte, ancak tüm ulusal demokratik güçlerin eylem birliği temelinde yükselecek yiğinsal savaşımınla yeni MC'yi yıkmak, alaşağı etmek ve yerine demokratik öz-gürlüklerden yana bir hükümeti işbaşına geçirmek mümkün olabilecektir.

VEDAT DEMİRCİOĞLU'NU UNUTMADIK

DEMİRCİOĞLU MARŞI

Bir sabah uykusunda
Polisi saldırdılar
Demircioğlu Vedat'ı
Vurdular öldürdüler
Coplarla coplarla
Vurdular öldürdüler

Gencecik çocuklardı
Belki siz de gördünüz
Ellerinde pankartlar
Yolda yürüyorlardı
Özgürlük istiyorlar
Özgürlük diyorlardı.

Demircioğlu bir değil
Halkımız gibi çoğul
Geliyor çağıl çağıl
Geliyor çağıl çağıl
Ruhi Su

17 Temmuz 1968, Türki-ye ilerici gençlik hareketi ta-rihinin kanlı bir sayfasıdır. Emperyalizmin saldırgan ör-gütü NATO'nun 6. Filo'su-nun İstanbul'a gelmesine karşı, kitlesel çıkışlar örgüt-leyen ilerici gençler, işbir-likçi iktidarların, kurşunu, copları, işkenceleri ve terö-rüyle susturulmaya çalışıl-mışlardır.

Gençliğin NATO'ya karşı eylemlerini sindiremeyen ge-rici güçler, yıldırma girişim-lerine hız veriyorlar. Bu ara-da 17 Temmuz 1968 günü İTÜ yurdunu basan polis, yüzlerce öğrenciyi bayıltın-caya kadar dövüyor, kanlar içinde yere seriyordu. Poli-

sin bu vahşi saldırısında Vedat Demircioğlu, dövüle-rek pencereden atılıyor, üç yüz metre ayaklarından sü-rüklenerek, öldü diye sokak-ta koma halinde bırakılıyor-du. Komadan kurtulamayan Vedat Demircioğlu altı gün sonra öldü.

Binlerce genç, sokaklarda haykırıyordu: «NATO'ya Ha-yır», «6. Filo Defol», «Kah-rolsun Emperyalizm», «Ame-rika Defol», «Demircioğlu-nu Unutmadık!» Artık NA-TO'nun saldırgan savaş ge-mileri İstanbul limanlarına kolayca giremiyordu. Her eylemde Vedat Demircioğlu'nun resimleri, pankartlar-da yer alıyordu. Üzerinde Vedat

Demircioğlu'nun resmi ve «Demircioğlu'nu unutmadık, 6. Filo'yu istemiyoruz» slo-ganları bulunan pankartları, Vilâyetin önüne koyan ve Beyazıt kulesine çeken ileri-ci gençler, anti - emperya-list savaşımında kararlı olduk-larını bir kez daha kanıtladı-lar.

Bugün Türkiye ilerici gençliği, faşizme ve emper-yalizme karşı dövüşürken şehit düşen devrimci genç-leri, kalbine gömmüştür. On-ları sonuna kadar yaşatacak, unutmayacaktır. İlerici yurt-sever gençlik Vedat Demir-cioğlu'nun anısı önünde say-gıyla eğilir...

HAYDİ UNUTMAYALIM

İŞÇİ - GENÇLİK DAYANIŞMASI DÜŞMANLARIMIZI KORKUTUYOR

PERMA SHARP BAŞTEMSİLCİSİ CAHİT ERKESKİN

İYG — Genel olarak işçi - gençlik dayanışması ve bugün aldığı boyutlar hakkında ne düşünüyorsunuz?

C.E. — Gençlik hareketinin işçi sınıfı hareketi ile uyumlu bir hale girmesi bizleri sevindiriyor. Özellikle son 1,5 - 2 yıllık deneyimler, İlerici Gençler Derneği'nin kuruluşundan bu yana gelişen, sağlamlaşan işçi -

gençlik dayanışması bizleri sevindiriyor. Bizleri sevindirdiği kadar düşmanlarımızı da korkutuyor. Düşündürüyor...

Bugün İGD'li arkadaşlarımız, gördüğümüz, duyduğumuz, okuduğumuz kadarıyla bu dayanışmayı her fırsatta gösteriyorlar.

İGD'li gençlerin tiyatrosu fabrikalara, grev çadırlarına kadar gelerek bize oyunlarını sergiliyor. Korosu, marşları ve türküleri ile bizleri coşturuyor. Moral veriyor. Bu sadece dayanışmanın bir yönü.

Tiyatro, işçileri eğitmeye etkili bir araç. İşte İGD, bu etkili araçla işçileri gerçekten, işçi sınıfı bilimi doğrultusunda eğitiyor. Bilinçlendiriyor.

İYG — Grev yerlerini ziyaret eden ilericiler gençlerin tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

C.E. — İGD'li gençler, işçi sınıfının disiplini içinde grevleri ziyaret ediyorlar. Sadece grevlerde değil. Biz grevde değiliz. Ama ilericiler gençleri 1 Mayıs'larda ve diğer kitlesel eylemlerde de

bu disiplin içinde görüyoruz. Genç kardeşlerimizin bir sloganları var; «gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur.» Arkadaşlar tam da bu sloganla hareket ediyorlar. Yani attıkları sloganın boş bir laf olmadığını gösteriyorlar.

İşçi arkadaşlar, ilericiler gençlerin bu sorumlu ve disiplinli tutumundan çok mutluluk duyuyorlar. Hele gençliğin, «kendi yolunda yürüyen gençliğin», işçi sınıfı disiplini içinde olmasına çok seviniyorlar. İlerici gençlerle savaşım içinde elele olmanın gururu içindeyiz.

İYG — Gençlik, daha somut olarak ne gibi dayanışma gösterebilir? Çok somut olarak.

C.E. — İGD'nin tüm yurt çapında açtığı maddi - moral dayanışma kampanyalarının dışında, grev yerlerini daha sık ziyaret edebilir. Bu ziyaretlerde, genç arkadaşlar işçilerle daha yakın ilişkiler kurabilir. Seminerler ve rebilimler. Yayın organları İYG'de daha sık ve düzenli olarak fabrikalara, grevciilere ulaştırılmalıdır.

GENERAL ELEKTRİK

İYG — İşçi sınıfının içinde yeralan bir kişi olarak gençlik hareketini nasıl değerlendiriyorsunuz? İşçi - gençlik dayanışması hakkında ne düşünüyorsunuz?

R.C. — Gençlik hareketinin sağlıklı ve kararlı bir yapıda olmasının baş koşulu gençlik hareketinin öncülüğünü genç işçilerin çekmesidir.

Genç işçiler, işçi sınıfının en dinamik, en sınıf bilinçli ve kararlı, sömürüye karşı mücadelede en önde savaşan unsurlardır.

Bugün işçiler, genç işçiler zorlu bir mücadelenin içindedirler. «Yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen ilericiler, yurtsever gençler de bu mücadelede bizimle omuz omuzadır. Savaşın en sıcakta yanbaşımadırlar.

T. DEMİR DÖKÜM BAŞTEMSİLCİSİ TURGUT ALAĞAÇ:

“gençlik artık işçi sınıfından emir almayı bir yük saymıyor..”

İYG — İlerici gençler, işçi sınıfı ile omuz omuza olmanın somut örneklerini veriyorlar. İşçi - gençlik dayanışmasını hayata geçiriyorlar. Özellikle sınıf savaşımının keskinleştiği böylesi bir dönemde siz, işçi - gençlik dayanışmasını daha da güçlendirecek neler önerebilirsiniz? Gençlik hareketinin bugünü için ne düşünüyorsunuz?

T.A. — İşçi - gençlik dayanışması, günümüzde her gün yeni boyutlar, yeni biçimler alıyor. Dayanışma çeşitli biçimlerde sürüyor. Maddi ve manevi...

İlerici gençler, işçiler grevde olsunlar, olmasınlar bir an bile yalnız bırakmıyorlar. Tiyatrosuyla, korosuyla, folklor ekipleri ile geliyorlar.

İlerici gençler, «yolumuz işçi sınıfının yoludur» belgisini hayata geçiriyorlar. Sadece İGD değil, tüm gençlik örgütleri işçi sınıfının yolunda olmak zorundadır. İşçi sınıfının disiplinine uymak zorundadır.

12 Mart öncesinde birçok gençlik örgütü vardı. Ama 12 Mart sırasında ve sonrasında işçi sınıfından soyutlandılar.

Geçmişteki öğrenci örgütlerinin sektir hareketleri işçi sınıfı ile gençlik hareketi arasında bir uçurum yaratmıştı.

Oysa şimdi, 2 yıllık bir geçmişi olmasına rağmen İGD bu uçurumu ortadan kaldırmış ve işçi sınıfı ile gençlik arasında yeniden sağlam, sıcak bağlar kurmuştur.

İlerici gençler, sadece fabrikalarda değil, işçi sınıfının yoğun olduğu semtlerde de çalışmalar yapmaktadırlar. Örneğin tiyatro, grev yerlerinin dışında, semt sinemalarında gösterilerini sürdürmelidir.

Yine işçi - gençlik dayanışması ve bunun önemi üzerine belirli forumlar düzenlemeli, açikoturumlar, tartışmalarla kamuoyuna ve geniş yığınlar anlatılmalıdır.

Gerek DİSK üyesi, gerekse başka sendikalara üye işçilere DİSK'in politikasını ve sınıf sendikacılığının ilkelerini anlatılmalıdır. Bu işçi sınıfının olduğu kadar gençliğin de görevidir.

DİSK, bugün hiç bir örgüte, hiç bir demokratik kuruluşa düşmanlık gütmüyor. Ancak, DİSK ilkelerine ters düşen, DİSK'e tekeli sermayenin, faşistlerin, mafyacıların ağızıyla saldırınlara da karşıdır.

DİSK ilkelerine sıkı sıkıya sarılan demokratik kuruluşlar, gençlik örgütleri ile her zaman dayanışma içindedir. Dayanışmasını onlardan esirgemez. İlerici gençlik hareketiyle bizim dayanışmamız, bu dayanışmanın sağlamlığı bu yüzdendir.

Çünkü gençlik artık işçi sınıfından emir almayı bir yük saymıyor. İlerici gençler, işçilerden öğrenecekleri çok şeyin olduğunu biliyorlar. İşçi sınıfı disiplini ile hareket edebiliyorlar. Böylece yollarının doğruluğu, başarılarının kalıcılığının nedeni oluyor.

İGD İŞÇİ GENÇLİK BÜROSUNUN DAYANIŞMA GEZİSİ YAPILDI

İGD İşçi Gençlik Bürosu'nun 10 Temmuz günü, Maden-İş'le dayanışma gezisi, 600 işçi ve öğrencinin katılımıyla yapıldı. İstanbul'a otobüsle 3 saatlik uzaklıkta olan gezi yeri Kastro, 10 Temmuz günü ilericiler gençlerin, «DGM'yi ezdik, sıra MESS'te» belgileriyle cınladı.

İlerici gençler 3 saatlik yol boyunca geçtikleri köylere, tarlalara Maden-İş'le dayanışma bildirileri, Politika gazetesi ve İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi attılar, sattılar.

İlerici gençler, bir pazar gezisini, bir hafta sonu tatilini bile Maden-İş grevci-leri ile dayanışma eylemine dönüştürerek, işçilere maddi - moral güç katıyorlar. Maden-İş grevlerinin haklılığını tüm halkı-

za, her fırsatta en güzel biçimde anlatıyorlar.

10 Temmuz günü Kastro'ya gelenler, ilericiler gençlerin attıkları belgilere katıldılar. «İleri demokratik bir düzen», «faşizme geçit yok», «DGM'yi ezdik, sıra MESS'te», «141 - 142 kalksın» belgilerine o gün Kastro'da olan halk da katıldı.

İGD Tiyatrosunun sunduğu «Ellerini ze ve Yalana Dair» adlı oyunu bin kişiye yakın bir topluluk izledi. Birlikte halaylar çekildi, türküler, marşlar söylendi.

İGD İşçi Gençlik Bürosu'nun bu dayanışma gezisi işçi - gençlik dayanışmasını güçlendirdi. Geziden sağlanan gelir, İGD'nin açtığı «Maden - İş'le Dayanışma Kampanyasına» yatırıldı.

BU DAYANIŞMAYI

“İLERİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN İÇİN
GENÇLERLE OMUZ OMUZA..”

UZEL BAŞ TEMSİLCİSİ
TAHSİN CALIŞKAN

Bugüne dek olduğu gibi, yarın da, gelecek günlerde de bütünlüğümüzü, birlik ve dayanışmamızı hiç bir güç engellemez.

İYĞ — Dayanışma daha somut nasıl gösterilebilir?

T.Ç. — Ben şöyle belirteyim bunu. Bizim işyerimizde genç işçi çok. Burada genç işçilerle, fabrika içinde kurulacak sağlam ilişki ve dayanışma, bu genç arkadaşların gençlik hareketi içinde yer alması nedeniyle gençlik hareketiyle dayanışma olacaktır. Genç işçiler, işçi sınıfı bilincini çabuk kavıyorlar. Disipline çabuk uyuyorlar. Sınıf mücadelesinin en ön saflarında yer alıyorlar. Genç işçilerin, sınıf bilincini aldıktan sonra ilerici gençlik hareketine katılması gençlik hareketine canlılık kazandıracaktır.

İYĞ — Genç işçiler, işçi sınıfının kan tazeleyicisi, nöbet değiştiricisidir. Genç işçilerin bu önemli yerini bilerek, onların savaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz? Genç işçilerin genel gençlik hareketindeki yeri ve işçi - gençlik dayanışması konusunda ne düşünüyorsunuz?

T.Ç. — Önce şunu belirtmek isterim. «Yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen genç arkadaşları; işçi sınıfının bir ferisi olarak takdir etmemek olanaksız.

Uzel’de, özellikle 1977 başlarında, birçok genç çalışmaya başladı. Askerliği ni yapmamış, 18 yaşını doldurmuş gençler... İşveren bundan birtakım sonuçlar umuyordu. Genç işçilerle yaşlı işçiler arasında bir çelişki doğacağını sanıyordu. Ama genç işçiler yaşlı işçilere, yaşlı işçiler genç işçilere büyük bir sevgi ve sınıf kardeşliği ile sarıldılar. Genç işçilerle, yaşlı işçiler arasında güçlü bir bağ, dayanışma ağı örüldü kısa sürede.

Görüyorum ki genç arkadaşlar, ilerici gençlerle omuz omuza, her türlü görevi hiç tereddüt etmeden, hiç sıkıntı çekmeden yerine getiriyorlar.

«İleri demokratik bir düzen» için omuz omuza mücadele ediyorlar.

İşçi sınıfı, gençlikle, ilerici gençlikle dayanışma içindedir. Bu dayanışmayı tüm engellere rağmen sürdürmede kararlıyız.

GENÇ SANATÇILAR GREVCİLERLE ELELE

Geçtiğimiz günlerde ilerici genç sanatçılar Maden-İş üyesi işçilerin MESS’e karşı sürdürdükleri grevlerde işçilerle dayanışmalarını havata geçirdiler. Dolapdere’de kurulu Mesan Fabrikasının duvarı, 3,5 m. eninde, 30 m. boyunda resimle donatıldı. İlerici sanatçıların işçi sınıfıyla dayanışmasını somutlaştıran bu olay üzerine ilerici genç sanatçılarla bir söyleşi yaptık.

İYĞ — Bir fabrika duvarına resim yapmaya neden gerek duyduunuz? Bu kararınızı nasıl gerçekleştirdiniz?

● İşçi sınıfımızın tekeli sermayenin örgütü MESS’e karşı başlattığı grevlerde ilerici sanatçılar olarak dayanışmamızı göstermek, işçi sınıfının mücadelesine katkıda bulunmak istedik. Maden-İş, Mesan Fabrikasını önerdi. Biz de yedi arkadaş, boya ve fırçalarımızı alıp fabrikaya gittik. İşçiler-

le sohbet ederek yapmak istediklerimizi anlattık. İşçiler büyük bir ilgi göstererek bizlerle birlikte çalıştılar. Korumayı da onlar üzerine aldılar.

İYĞ — Duvar resimlerinin dünyada ve ülkemizdeki geçmişi nedir? Yurdumuzda işçi sınıfına yandaş bir resim sanatının gelişmesi için neler yapılmalıdır?

● Duvar resimleri dünyada ilk kez Meksika’da yapılmıştır. Bu resimlerde işçi sınıfının mücadelesi yansıtılmış, faşistlerin engelleme lerine duvarları boyamalarına, karalamalarına rağmen duvar resimleri yapımı sürmüştür. ABD’de daha çok ilerici kişilerin resimleri duvarlara çizilmiş, Fransa’da 1968 olaylarında gerici yönetimi protesto için duvarlara resimler yapılmıştır. Alende döneminde Şili’de de duvarlara işçi sınıfının ve

emekçi halkın mücadelesini yansıtan resimler çizilmişti.

Ülkemizde bir fabrika duvarına ilk kez resim yapılıyor. Bu ilk deneyimize işçilerin ilgisi çok büyük oldu. İşçilerin savaşımına güç katmasının yanı sıra, ilerici sanatçılarla işçi sınıfı arasındaki dayanışmayı geliştirdi. Bu girişiminin gelişmesi, işçi sınıfına yandaş bir resim sanatını da geliştirecektir. Bunun için ileride de özellikle grev yerlerinde ve işçilerin yoğun olduğu semtlerde bu çalışmalar yapılmalıdır.

Evet, ilerici genç sanatçılar sorularımızı böyle yanıtladılar. Ve şu gerçek bütün çıplaklığı ile Türkiye pratiğinde bir kez daha kanıtlandı: İşçi sınıfı kendi sanatını, savaş meydanlarında yaratıyor, geliştiriyor. İşçi sınıfı, hayatın her alanında ağırlığını duyuruyor, belirleyici güç olduğunu ispatlıyor.

BAŞTEMSİLCİSİ RASİM CANIKLI:

“GENÇ İŞÇİLER İŞÇİ-GENÇLİK DAYANIŞMASININ KÖPRÜSÜDÜRLER..”

Bunun dışında işçi sınıfı bilimine ters tüm sapık akımlar, maocular, goşistler, troçkistler mücadeleyi tekeli burjuvazinin göstermiş olduğu platformda vermektedirler. Gelişen işçi sınıfı mücadelesini arkadaşlarımızla ortaklaştırmak istemektedirler. Yani, tekeli burjuvaziyle aynı safta yer almaktadırlar.

İlerici, yurtsever gençlerin yayın organı olan İYĞ Gazetesi, fabrikalarda genç işçi arkadaşlarımızla dikkatle okunmaktadır. Ve genç işçilere kimin, ne olduğunu göstermektedir.

İYĞ — Bu dayanışmayı daha somuta indirgeyebilir misiniz?

R.C. — Tekeli burjuvazinin son günlerde işçi sınıfının biricik sınıf ve kitle sendikal örgütü DISK’e, onun temel direği sendikamız T. Maden - İş’e nasıl saldırdığını görüyoruz. Sendikamızın neden hedef se-

çildiğini de biliyoruz. Birliğimizi bozmak için nasıl çaba harcadığını da...

İşverenlerin en gerici, en saldırgan örgütü olan MESS’e karşı tüm ülkede ilerici, demokratik güçler, «Ulusal Demokratik Cephe» nin kurulması yolunda önemli adımlar atıyorlar. «Ulusal Demokratik Cephe» nin bir unsuru olan İGD, işçi sınıfının bilinçlenmesine, işçi sınıfının bilimi doğrultusunda, yaptıkları grev ziyaretlerine, tiyatro gösterilerine daha sık gelmelidirler. İYĞ işçilerle röportajlar yapmalı, geniş toplantılarda sohbet havasında «gençliğin yerini ve rolünü» işçilere anlatmalıdır.

Bunun için biz General Elektrik işçileri olarak, İYĞ’yi fabrikamıza davet ediyoruz. Tüm işçi arkadaşlarımızın hazır olacağı bu toplantıda aramızda görmekten memnun olacağız.

grevcilerle dayanışma büyüyor

İlerici gençler, Maden-İş grevcileri ile elele. İGD üyeleri, tüm güçleri, tüm varlıkları ile grevci işçilerle omuz omuza. İlerici gençler Maden-İş’in MESS’e karşı verdiği soylu, onurlu savaşımında dayanışmanın önemini bilerek gidiyorlar grev yerlerine.

İşçi - gençlik dayanışmasının sözde olmadığını, somut biçimlere bürünmesi gerektiğini gösteriyorlar dostla, düşmana...

Yurt çapında, İGD şubelerince açılan kampanyalar bunun en iyi kanıtı. İşte Samandı, Adana, Edirne ve Zonguldak Şubelerinin açtığı kampanyaların sonuçları. Ankara İGD üyelerinin somut dayanışması. Ve tüm Türkiye’de tek tek İGD sempatanlarının özverili çabaları.

Son olarak İGD genel merkezi, grevci Maden-İş işçileri yararına düzenlediği bir geziden elde edilen 23.540 TL. nı, Maden-İş Dayanışma Komitesi’ne iletti.

Dayanışma bununla kalmıyor. Kalmamalıdır. Toplanan maddi yardım belki önemli bir rakam değil. Ama dayanışma bilincinin yaygınlaşması asıl önemli olan. Kimin, ne için savaşım verdiğini bilmesidir. İşçi sınıfı etrafında ilerici, demokratik kuruluş ve kişilerin kenetlenmesidir önemli olan.

Tek bir yürek, tek bir yumruk, tek bir beyin olunmasıdır. Çünkü MES’i ezecek olan budur.

İŞÇİ

KÖYLÜ DAYANIŞMASI YÜKSELİYOR

Ülkemizde küçük ve orta köylülerin ekonomik ve demokratik sorunları çözme yolunda kooperatif hareketi gelişiyor, ileri boyutlara ulaşıyor. Tarımdaki kapitalist gelişmeyle beraber köylülüğün ayrışma süreci hızlanıyor. Tek tek küçük ve orta işletmeler yıkıma uğramaktadır. Bunun sonucu köylülerin birliği, kooperatif çatısı altında toplanmaları için gerekli koşullar olgunlaşmaktadır. Daha çok köylü her geçen gün kooperatiflerin saflarında toprak ve özgürlük savaşımına katılıyor. Kooperatiflerin toplumsal yaşamdaki işlevleri artıyor. Öte yandan işçi - köylü bağlaşıklığı doğrultusunda ileri adımlar atılıyor.

KÖY-KOOP Edirne Kooperatifler Birliğinin 4. olağan kongresi bu açıdan önemli bir gösterge olmuştur. 46 ortak kooperatifin katıldığı genel kurulu bir konuşmayla açan birlik başkanı Ali Nihat Ünker, kır yoksulluklarının ve çalışan köylü kitlelerinin sorunlarının çözülmesi için KÖY - KOOP çatısı altında birleşilmesinin gerekliliğine değinerek köylülerin savaşımının işçi sınıfının savaşımından ayrı düşünülmemeyeceğini vurgulamıştır.

Tam bir dayanışma havası içinde geçen genel kurulda alınan kararlar köylü kitlelerinin savaşımı açısından oldukça önemlidir.

Genel kurul kararları kısaca şöyle:

1 — Topraksız ve az topraklı köylülerin yararına demokratik bir toprak reformunun yapılması.

2 — Kooperatiflere tarım ürünlerinin, tarımla uğraşan köylülüğün emeğinin değerlendirilmesi ve diğer tüm toplumsal sorunların çözümünde ve yönetimde söz

hakkı verilmesi. Kooperatifler bankasının kurulması. Kamu iktisadi teşekküllerinin demokratikleştirilmesi.

3 — Köylülerin, kooperatif hareketinde, genelde demokrasi hareketinde, ekonomik demokratik haklar için verdikleri mücadelede daha etkin hale getirilmeleri doğrultusunda eğitilmesi.

4 — Tarım işçilerinin yasalarla korunması. Sendikal haklardan ve sosyal güvenlikten yararlanmaları.

5 — Emperyalizmden kaynaklanan savaşlara, silahlanmaya son verilmesi.

6 — Köylü kadınların ve tüm emekçi kadınların eşit haklardan yararlanması. Eşit işe eşit ücret, verilmesi.

7 — Faşizan baskılara, faşist tırmanışa son verilmesi için tüm ulusal demokratik güçlerin işbirliği yapmaları. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan 141 - 142. ve diğer faşist maddelerin kaldırılması.

8 — Kooperatiflerde muhasebe ve rehberlik gibi işlerin daha çok yetkinleştirilmesi.

Tüm bu kararlar köylülüğün sorunlarının işçi sınıfının genel demokratik istemleriyle çakıştığını, birbirleriyle uyum içerisinde olduğunu açık bir şekilde göstermektedir. Köylülerin çıkarları işçi sınıfının genel demokratik istemleriyle iç içe geçmiştir. Bu işçi köylü bağlaşıklığının ön koşullarının olgunlaştığını gösteriyor.

Edirne Kooperatifler Birliğine çalışmalarında başarılar dileriz. İlerici gençlik, köylülüğün ve tüm emekçilerin kurtuluşu yolunda verilen savaşımın içerisindeyiz.

DOĞAL AFET (!)

Yoksul köylüler yaşamlarını çok elverişsiz koşullar altında sürdürüyorlar. Bir yandan egemen sınıfların baskı ve sömürüsü, diğer taraftan doğal afetler yoksul köylülerin bellerini büküyor. Egemen güçlerin köylüler üzerindeki politikalarının doğal bir sonucu olarak afetlerden korunulması ve zararın asgariye indirilmesi için gerekli önlemler alınmadığı gibi; zarar görenlere de yardım eli uzatılmamaktadır. Bu da doğal afetlerin köylüler üzerindeki etkisini artırıyor. Köylüler bazı zamanlar hiç ürün alamamakta ve ürün miktarı çok düşük olmaktadır. Tüm bunlar gelecek ürün yılına kadar aç kalmamak için borç para almalarına, eski borçlarını ödeyememelerine neden oluyor. Böylece faizciye, toptan tüccarlara bir kat daha bağlanıyor köylülerimiz.

Bir süre önce Edirne ve çevresine düşen dolu nedeniyle ilçe ve çevre köyler büyük zarara uğradılar.

Zarara uğrayan köylüler örgütleri KÖY - KOOP'un düzenlediği toplantılarla istemlerini kamu yetkililerine duyurmak ve gerekli yardımların devletçe yapılmasını sağlamak için çeşitli girişimlerde bulunmuşlardır.

Bu toplantılardan biri Uzunköprü'de çevreden gelen 23 köyün katılmasıyla yapıldı. Toplantıyı bir konuşmayla açan Edirne KÖY - KOOP Müdürü Emin Aksu, doğal afetler karşısında devletin hiçbir yardımda bulunmadığını, bunun için gerekli kanunun çıkarılmadığını, bundan da en çok tefeci - tüccar çevrelerin yararlandığını savundu. Diğer yandan uygulanan besin politikasıyla ürünlerin iyi değerlendirilmediğini, belirtti.

Toplantıya İGD Edirne Şb., TÖB-DER Uzunköprü Şb., Uzunköprü Halkevi gibi demokratik kuruluşlar da katıldılar.

Ekili ürünlerinin büyük ölçüde zarara uğradığını, hayvanlarının ölümüne yol açtığını, evlerinin hasara uğradığını belirten köylüler, istemlerini örgütleri KÖY-KOOP aracılığı ile şöyle dile getirdiler:

- Bankalara olan kredili borçlarının tamamen kaldırılması;
- Zarara uğrayanların elde kalan ürünlerinin devletçe iki katına alınması;
- Zarara uğrayanlara devletin parasız tohumluk ve hayvan vermesi;
- Köylülere tarım araçlarının verilmesi;
- Peşinatsız kredi verilmesi.

Ayrıca Lalapaşa, Hacılar, Ömer Oba, Vaysal, Küçünlü, Süleyman Danişment ve diğer köylerden köylüler bir araya gelerek doludan meydana gelen zararları ve alınacak önlemleri tartıştılar. Bu toplantılara İGD aktif olarak katılarak ilerici gençlerin köylülerle olan dayanışmasının somut bir örneğini verdi. İGD Edirne şubesi yönetim kurulundan N. Erol Günay yaptığı konuşmada köylü gençliğin örgütlenmesinin önemini anlatmış, köylü gençliğin ve tüm köylülerin sorunlarını dile getirmişti. İlerici gençlerin zarar gören köylülerin yanında olacağını bildirmişti.

Köylüler kendi aralarında zarar tespit ve yardım komiteleri oluşturdular. Bu komitelerde ilerici gençler aktif görev alıyorlar. Bu çalışmalarla köylüler birlik olmanın önemini, kapitalizmin köylülere yoksulluktan başka birşey getirmeyeceğini kendi deneyimleriyle görüyorlar.

YORUM

Köylü gençlik tarım alanında kullanılan işgücünün önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Genç köylüler hiçbir eğitim görmeden her türlü sosyal güvenceden, sendikal haklardan yoksun, daha ilkökul çağlarında en ağır işlerde çalıştırılıyor. Gençlerin emeği insafsızca sömürülüyor. Öte yandan işsizlik binlerce genci şehirlere göç etmekle tehdit etmekte. Genç köylülere yaklaşımda kendi özgöl sorunlarını dikkate almak gerektiriyor.

Kooperatiflerde, diğer köy toplantılarında gençlerin bu sorunlarına eğilmek, çözüm yolları göstermek köy gençlerinin örgütlenmesini sağlamak açısından büyük önem taşıyor. Edirne'deki KÖY-KOOP toplantılarına ilerici gençlerin ve diğer demokratik kuruluşların katılmaları, köylülerle dayanışma içerisinde olmaları bu yöndeki çalışmaların gelişimini gösteriyor. Bu alanda daha aktif çalışmalar yapılmalıdır. Çalışmalarla ilerici yurtsever gençlere önemli görevler düşmektedir. Unutulmamalıdır ki, köylü gençliğin örgütlenmesi, ve gençliğin birliğinin sağlanmasının yolu buradan geçiyor. Bu aynı zamanda gençliğin köylülerle dayanışmasını hızlandıracaktır.

ROPÖRTAJ

Kapitalist gelişmeyle birlikte hergün daha yıkıma uğrayan köylülerin durumu gün geçtikçe kötüleşmektedir. Hayat pahalılığı, zamların artışı, diğer yandan tarım ürünlerinin değerlendirilememesi, komisyoncu ve aracılardan yoksullaşmasına neden oluyor. Samandağ köylülerinin de tüm diğer köylüler gibi bitmek tükenmek bilmeyen derdleri, sorunları var. İYG, Samandağ Tekebaşı köylülerle konuştu. Köylüler sorunlarının tümünü dile getirmenin imkânsızlığından sözettiler. Ama yine de içlerini dökmek, bunca çalışmaya ve özveriye rağmen onları iflah olmaz bir yaşama sürükleyen bu düzene karşı kinlerini açığa vurmak istiyorlardı.

Sorularımızı ayrı ayrı şöyle cevaplandırdılar. Tekebaşı köylüler:

İYĞ — Genellikle neler ekiliyorsunuz? Yetecek kadar toprağınız var mı?

Mithat Ağda: Bizim topraklarımız çok verimlidir. Tahıl, salatalık, patlıcan, domates, biber, fındık gibi sebzeler, erik, portakal vs. Toprağımız az, bu nedenle geçimimizi zor sağlıyoruz. En fazla olan toprağı 5 - 10 dönü-

mü geçmiyor.

İYĞ — Biliyorsunuz köylülerin büyük bir sorunu da elde ettikleri ürünleri değerlendirebilmektir. Bu alanda aracı ve komisyoncular köylülerden ürünlerini çok ucuza alıyorlar. Ayrıca taşımacılık da büyük bir sorun oluyor. Köylüler için. Sizlerin bu konuda ne gibi sorunlarınız var?

Halil Keba: Bizler ürettiklerimizi doğrudan tüccara ve aracıya satıyoruz. Tüccar burada aynı zamanda faizcidir de. Adam kiş mevsiminden bizimle şart koşar. Ürünlerimizi ona satacağıma dair teminat alır. Ve ancak bu şekilde bize faizle para verir. Paraya ihtiyacımız olduğundan biz de çaresiz kabul ederiz.

Ganimet Dağ: Paramız olmadığından kabul ediyoruz bağlanmayı. Başka yerden bulma olanağımız olmayınca, mecbur kalıyoruz.

İYĞ — Aracıdan ve tüccardan kurtulmada, ürünleri daha iyi satılabilmekte ve diğer tüm sorunlarda köylülerin biraraya gelerek kendi kooperatiflerini oluşturmalarının önemli bir yeri var. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Hilal Özçelik: Köylülerin ürünlerini değerlendirecek kuruluşların olmasını çok istiyoruz. Fakat

bize yardım edilmesi gerekir.

İbrahim Arslan: Bu kooperatiflerin yönetiminde köylülerin söz sahibi olması gerekir. Yoksa birkaç zengin elinde bulunan kuruluşlar köylünün hiçbir sorununu çözemez. Örneğin Samandağ'daki fındık kooperatifi.

İYĞ — Demokratik bir toprak reformu yapılması hakkında ne diyorsunuz?

Yusuf Uğur: Köylünün yararına, onların çeşitli sorunlarını çözümlenecek, topraksız ve az topraklı köylüler için köklü değişiklikler getirecek bir toprak reformu istiyoruz. Bu konuda bizleri kimin desteklediğini, kimlerin bizimle beraber olduklarını daha iyi anlıyoruz.

İYĞ — İşçiler mi?

Yusuf Uğur: Elbette işçiler. Onlar grevlerde, fabrikalarda, yalnız kendileri için değil, tüm emekçiler, köylüler için de sömürüye karşı savaşıyorlar. Bizim toprağa olan hasretimizi dile getiriyorlar. Demokratik bir toprak reformunun yapılabilmesi de ancak işçilerin mücadelesi ve bizim de onların yanında yer almamızla mümkün. Patronla ağırsal birlikseler, onlara karşı biz de birlik olmalıyız.

“Çıraklar, çırak değil köledir”

3 — YAŞ VE ÖĞRENİM DURUMU AÇISINDAN :

Çıraklık bir meslek ya da sanatı öğrenme olduğundan ve belli bir yaşta olmayı zorunlu kılmadığından, çıraklık yaşı konusu tartışmalıdır. Çıraklık yaşı konusunda yasalarda bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak meclislerden çıkıp, sonradan veto edilen yasa tasarısında 12 - 18 yaş arası çıraklık yaşı olarak kabul edilmişti.

4 — SOSYAL GÜVENLİK AÇISINDAN:

Ülkemizde emekçi yığınların büyük kesimi sosyal güvenceden yoksundur. Yasalara rağmen işverenler, bütün üçkâğıtlılık yollarından ve aynı zamanda işçi düşmanı yasalardan yararlanarak emekçileri aşırı bir sömürü içinde tutmuşlardır. Bu durum, genç ve çocuk işçilerle, çıraklar alanında daha utanmazca ve kabaca hüküm sürmektedir.

Bir yandan acemi ve yardımcı işçiler çırak adı altında çalıştırılarak, sosyal hakları kısıtlanırken, öte yandan çıraklık özel bir yasayla düzenlenmeyecek binlerce genç ve çocuk, işverenlerin insafına terk edilmekte ve bu konudaki mevzuat Çalışma Bakanlığı ile ilgili kurumların her gün değişen yönetmelik ve kararlarına göre düzenlenmektedir. (*)

24.11.1956 tarih ve esas 7158 karar 7634 sayılı Yargıtay 4. Hukuk Dairesi kararı: «akidde kendine verilen ada göre değil, gerçek faaliyetinin şekline göre bir kimsenin çırak olup olmadığını karara bağlamak gerekir» diyor. Çalışma Bakanlığı 3.3.1961 gün ve Çalışma Genel Müdürlüğü 6 numaralı genelgesi ile SSK 7.6.1965 tarih ve 928 sayılı genelgesinde, çıraklığın niteliğini saptayacak kıstasları şöyle belirliyor:

«1 — Çırak olan kimseler bir günlük dönem içinde işçi gibi çalışmazlar. 2 — Çırakların çalışması üretime yönelik değildir.»

Yani uygulamadan anlaşıldığı gibi hazırlama, tamamlama, temizleme işini yapanlar, ya da işlerinin ana konusu bu olanlar, çırak değildir. Oysa gerçekte, ya bu işleri yapanlar çırak adı altında çalıştırılmakta, ya da gerçekten çırak olanlara bu tür işler, hatta işverenin özel işleri, yani angarya yaptırılmaktadır.

Bir çırağın deyişyle: «çıraklar, çırak değil köledir.» Ve adil bir çıraklar yasası çıkarılmadan çırakların hakkını yalnızca yasal ve sistemli olarak düzenlenmeden bunun önüne geçmek olanaksızdır.

Borçlar yasasının 330. maddesinin 3. fıkrası «çırağa kural olarak ne geceleri ne de pazar günleri iş verilmez»

demekte, zaten İş Kanununun 69. maddesi de sanayide çalışan 18 yaşından küçüklerin gece çalışmalarını yasaklamaktadır. Buna rağmen çıraklık sözleşmesi hizmet akdi sayılmadığından, çıraklar, hafta tatili ve genel tatil hükümlerinden yararlanamamaktadırlar. Yasa böyle belirtiyor ama gerçekten çırak olanlar veya çırak adı altında çalıştırılanlar özellikle esnaf ve zanaatkarların yanındakiler günde 10 - 15 saat çalıştırılmaktadır.

1475 sayılı İş Kanununun 5. maddesinin 6. bendi de, «18 yaşını bitirmiş çıraklar hakkında» da bu kanun hükümlerinin uygulanmayacağını belirtmiştir. Bundan da anlaşılacağı gibi 18 yaşını dolduranlar çırak olarak da çalışsalar İş Kanunu kapsamına girmekte ve SSK hükümlerinden yararlanabilmektedirler.

Bundan başka ülkemizde tek ve en önemli sosyal güvence olan sigortalılık hakkı da çıraklara tanınmamıştır.

506 sayılı SSK Kanununun 3. maddesinin 1. bendinde sigortalı sayılmayanlar belirtilmekte ve 8. fıkra, «Resmî meslek ve sanat okullarıyla yetkili resmî makamların müsaadesiyle kurulan meslek veya sanat okullarında tatbiki mahiyette yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrencilerin sigortalı olamayacağını» göstermektedir.

Aynı maddenin 2. bendi ise şöyle belirtiyor: «Aşağıda belirtilenler hakkında bazı sigorta kollarını uygulanamaz:

B) Özel kanunda tarif ve nitelikleri belirtilen çıraklar hakkında çıraklık devresi sayılan süre içinde analık, malûl-lük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile bu kanunun 35. maddesi hükümleri uygulanamaz.» (35. maddesi sigortalının eş ve çocukları ile yakınlarının sigortalılık haklarını gösteriyor).

Kanun metninden de anlaşılacağı gibi iş kazası, meslek hastalığı, hastalık sigortasından çırakların da yararlanması gerekir. Nitekim SSK'nun 78. maddesine göre de sigorta priminin alt sınırı üzerinden yatırılması gerektiğini belirtiyor. Bu yasal hak da «yavuz hırsız» örneği çıraklardan alınmaktadır. SSK'nun 928 sayılı genelgesinde, bu durum belirtilmişse de 1027 sayılı genelge ile kanunda sözü geçen özel yasa olmadığı gerekçesiyle kısmî sigortanın da uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Böylece özel yasanın çıkarılmamasının sorumlusu çırakların kendileriymiş gibi bir elden verilen öteki elden alınmakta ve kısmî sosyal haklarından çıraklar mahrum edilmektedir. Bu nedenle çıraklık yasasının kimlere yaradığı daha iyi görülmektedir.

(*) Bu yazı, «Çıraklık, Kalfalık, Ustalık Yasası» yasalaşmadan önce yazılmıştır.

SÖMÜRÜYÜ YASALLAŞTIRAN YASA

ADNAN ÖZER

TÜM ÇIRAKLARLA BİRLEŞME VE DAYANIŞMA DERNEĞİ (ÇIRAK - DER) GENEL SEKRETERİ

Millet Meclisi'nde kabul edilen ve Cumhuriyet Senatosu'nda görüşme süresi dolduğu için, görüşülmeden yasalaşan Çıraklık, Kalfalık, Ustalık Yasası, ülkemizde nicel olarak oldukça yüksek bir rakam oluşturan çırakların acil ekonomik, demokratik ve sosyal taleplerine ne yazık ki hiçbir çözüm getirmiyor. Tam tersine bir yasal boşluğu doldurması gereken bu yasa, çalışan kesimin bu büyük kitlesini hayal kırıklığına uğratmıştır...

Yasanın daha ilk maddesinden başlayarak yetersizliği apaçık sırtılmaktadır. 507 sayılı kanuna tabi işyerlerinden 15 ve daha az işçi çalıştıran işyerleri için uygulanmayı amaçlamakta ve kapsamı çok dar tutularak, özellikle metal işkolunda büyük bir boşluğa yol açmaktadır.

Tasarının 5. maddesinin 2. bendinde bazı sanatlara alınacak çıraklar için yaş sınırının tesbiti, ne yasa koyucu, ne de yürütme organı niteliği olmayan bir kurula vermektedir. Ücret hususuna değinen 13. maddede, asgari ücretin %30'dan aşağı olmamak şartını getirmektedir. Çocuklukla yoksul çocukları olan çıraklar için zaten komik olan asgari ücretin çok altında bir ücret standardını yasallaştırmaktadır. Böylece «eşit işe eşit ücret» ilkesi bir kez daha çiğnenmiş oluyor.

Kanunun 14. maddesinde 507 sayılı işyerleri için çırağın velisi ve mahallî çıraklık komitesinin izniyle saat 21'e dek çalıştırılması kabul edilerek İş Kanunu'nun 67. maddesine aykırılık getirilerek çırakların 8 saatın üzerinde çalıştırılmalarına kapı açılmaktadır. Yine yasada, çırakların başında «demoklesin kılıcı» gibi sallanan 1475 sayılı İş Kanununun 17. maddesine eş yasanın 18. maddesinin 2. bendinde ve özellikle «d» şıkkında manasını bulan «İşyeri sahibine karşı vecibelerini yerine getirmemesi» hükmüyle çırakları iş güvencesinden yoksun bırakma eğilimi gözlenmektedir.

Yine yasada ilginç bir madde var. Madde 25 şöyle diyor: «Çıraklar için haftada en çok 8 saatlik teorik ve pratik meslek kursları düzenlenir. Bu sürenin yarısı iş saatlerinde, yarısı da iş saatleri dışında uygulanır.» Günde 8 saat çalışan ve bir işçinin yaptığı işin aynısını yapan çırak, bu sürenin dışında «eğitim» bahanesiyle birkaç saat daha fazla kolaylıkla çalıştırılabilecek. Bu ise onların genç bedenlerinin daha gelişmeden, olgunlaşmadan, solmasına yol açacaktır.

Sonuç olarak önemli bir alanda, bozuk ve sorumsuz uygulamalara dur demesi gereken yasa, bunun tam tersine büyük bir kesimin yaşlarının küçük olması nedeniyle daha bir önem kazanan konumuna çözüm getirmeyecektir. Yasa, devletin yapmakla yükümlü olduğu meslek ve zanaat eğitimi, yine esnaf ve zanaatkarlara devretmektedir. Böylece esnaf çıraklığına önem verilerek, esnaflara ucuz ve haklarını savunamayacak işgücü yaratılmak istenmektedir. Sosyal güvence açısından da bir açıklık getirilmemekte, sigorta primleri sorunu, yine olduğu gibi kalmaktadır. Çıraklık kitlesinin sağlıklı olacak, hayati değerler yaratan genç emekçilerin sağlıkları elbette düşünülemez.

ROPÖRTAJ

İYİ — İsminizi öğrenebilir miyiz? Adım Muzaffer Özdemir

İYİ — İşyerinizde kaç çırak çalışmakta? Çalışanların ortalama yaşları ne kadar?

Çalıştığım yerde iki çırak var. İkimizin de yaşları 16'dır.

İYİ — Günde kaç saat çalışıyorsunuz? Mesleğiniz dışında başka yerlerde çalıştırıyorlar mı sizi?

Sabah saat sekizden akşam 7'ye kadar çalışıyoruz. Mesleğimiz dışındaki işlerde de çalıştırıyorlar. Atölyeye gelen malları indirip bindirme gibi hammaliye işleri hep bize yaptırıyorlar. İYİ — Ne kadar zamandır burada çalışıyorsunuz? İşe ilk girdiğiniz de ne kadar ücret alıyordunuz? Şimdi aldığınız ücret ne?

Bu işe gireli sekiz ayı geçiyor. Birkaç defa söylememe rağmen işveren ücretimi hiç arttırmadı. İşe girdiğimden beri 300 TL. alıyorum.

İYİ — İşe girerken herhangi bir sözleşme yaptınız mı?

İşveren kârına kâr katmaktan başka hiçbir şey düşünmüyor. Bize hiç aldırdığı yok. Bu yüzden işe girerken sözleşme falan yapmadık.

İYİ — Çalıştığınız yerde iş kazaları oluyor mu? Eğer oluyorsa işveren bunlar için ne gibi

önlemler alıyor?

Çeşitli kazalar oldu şimdiye kadar. Elimizi kaptırmak bunların en sık olanları. İşveren bu kazalar için hiçbir tedbir almıyor.

İYİ — Sigortalı mısınız? Resmi tatil ve senelik izinlere çıkabiliyor musunuz?

Sigortamız yok. Tatil desen bayram günlerinde bile izin kullanamıyoruz. Patron «Ben izin tatil tanımam» diyor. Yıllık izinler de öyle. Dinlenmen veya bir yere gidebilmen için işten çıkmam gerekiyor.

İYİ — Yani işveren kesinlikle yasalara uymakta öyle değil mi?

Evet, kendi işine nasıl geliyorsa öyle hareket ediyor. Zaten işverenler kanunsuz adamlardır. İYİ — Son çıkan «Çıraklık kalfalık ve ustalık» yasasından haberdar mısınız?

Ben o dediğiniz kanunu gazetelerden okudum. Ayrıca Politika gazetesinden kanunu eleştiren yazıları ilgiyle takip ettim. Tüm İlerici kuruluş ve sendikalar kanuna karşı çıkıyorlar. Anladığım kadarıyla biz çırakların hiç bir sorununu çözümülemiyor. Aksine daha ağırlaştırıyor.

İYİ — Kanun çıktığından bu yana çalışma şartlarınızda herhangi bir değişiklik oldu mu?

Vallahi ben hiç bir değişiklik görmedim. Eskiden nasıl isek şimdi de öyleyiz.

gençliğin sahte dostları (2)

ANARŞİZ

**ANARŞİSTLER TUTUNABILDIKLERİ
ÜLKELERDE YIKICI EYLEMLERİYLE
İŞÇİ SINIFI HAREKETİNE BÜYÜK
ZARARLAR VERMİŞLERDİR**

Sahte devrimci politik ve ideolojik bir akım olarak anarşizm daha çok Latin kökenli dillerin konuşulduğu Avrupa ülkelerinde ve Latin Amerika'da serpilip gelişebilme olanağını bulabilmiştir. Anarşistler İspanya, Fransa, İtalya ve İsviçre gibi ülkelerde yıkıcı eylemleriyle işçileri yanlış hedeflere yöneltebilmişler kapitalizmin özüne dokunmayan terörist ve maceracı nitelikleriyle boy verebildikleri ülkelerde, işçi sınıfı saflarında, anarşizmin ayrılıkçı ve bölücü rüzgarlarını estirmişlerdir.

Anarşist eylemcilerin etkin olarak örgütlenbilme olanağı bulabildiği ülkelerin belirgin karakteristiği geri bir yapıya sahip olmalarıdır. Bu ülkelerin işçi sınıfı hareketlerinin gelişmişlik düzeyleriyle orantılı olarak sekte ve maceracı unsurlara daha başında ket vurabilecek güçlülük ve kararlılıktan yoksun olmaları, anarşistlerin kendilerinden söz ettirebilmelerinin temel dayanaklarıdır. Gelişmiş-

lik düzeyinin, işçi sınıfına ters görüşlerinin, yaygınlık kazanmasında bir veri olarak değerlendirilmesi, anarşizmin az gelişmiş ülkelere özgü bir olay olduğu anlamına alınmayacağı gibi; ileri kapitalist ülkelerin anarşizme karşı şerbetli oldukları ön yargısına da dönüştürülmemelidir. Anarşistler işçi sınıfı örgütlenmesinin nisbeten geri olduğu ülkelerde bile işçi sınıfının ideolojik ve politik savaşımını kendi yörüngelerine çekememeleri gerçeği ve anarşizmin temel güçlerinin; işçi sınıfının sınıf bilincinden yoksun en geri en gelişmemiş unsurlarından oluşması, gelişmişlik düzeyinin anarşizmin belirginlik kazanmasında tek etken değil, yalnızca bir yönü olabileceğini göstermektedir.

Klasik anarşistlerin kan tazeledikleri diğer önemli güç kaynağını; ülkelerinden sürülmüş küçük burjuva aydınlarla, lumpen proleterler (proletarya döküntüsü) oluşturmaya çalışıyorlardı. Özellikle işçi sınıfı hareketinin güçlü olduğu ülkelerde anarşist eylemlerin öncü görevini üstlenenler, bir dönem kendilerinden sık sık söz ettiren, mülteci aydınlardır. Bakünin bunların en ünlülerinden birisidir.

Bir hareketin görüşlerine gönül verenlerin sınıfsal konumları, o hareketin gelişimine bir yaklaşım getireceği gibi gönül vermeden destekleyenlerin konumunu da gözönünde tutmak gerekir. Klasik anarşistlerin destekçileri daha çok iki temel güçten kaynaklanıyordu. **Birincisi;** burjuvazinin kendisi. **Diğeri;** özellikle İngiltere'de görülen biçimiyle «Sağcı Sendikaların» açıktan desteği idi. Burjuvazinin, anarşistlere adeta sarılmasına ekleyeceğimiz pek fazla bir şey yok. İşçi sınıfı hareketini bölebilmek, yanlış eğilimlere sürükleyebilmek için burjuvazi elinden gelen çabayı harcıyacaktır. Sağcı sendikaların «Solcu» anarşistlere kucak açması ise; işçi sınıfına zarar vermekte yarışan akımların eninde sonunda nasıl sarmaş dolaş olduklarını göstermektedir. «Sağ» ve «Sol» cephe devrimcilik oynayanların işçi sınıfına düşmanlıkta aynı kefedede birleşmeleri kanıtlanmış bir bilimsel olgudur ve gerçekliğini bugün de korumaktadır.

Anarşistlerin birden fazla ülkede işçi sınıfı hareketine büyük zararları dokunmuştur gerçeğini bilmek, işçi sınıfının yeminli, düşmanlarının karşı-devrimci yüzünü tam anlamıyla açığa çıkarmıyor. Onların tek tek ülkelerde neler yaptıklarına değinmeyi zorunlu kılıyor. Bu zorunluluk içerisinde kendilerinden en fazla söz ettirenler Baküninci anarşistlerdir. Ayrıca şunu da belirtmek gerekir ki; Prodoncular da güçlerinin yetmediği yerde, hatta, Pro-

doncu görüşler tuzla buz edilince Baküninci anarşistlerle kol kola girmişler; bir zamanın Prodoncuları, yeni dönemin Bakünincileri olmuşlardır.

Baküninci anarşistlerin işçi sınıfına zarar veren eylemleri I. Enternasyonal'e karşı «Enternasyonal» olma biçiminde belirginlik kazanıyordu. Enternasyonal'e karşı, yıkıcı eylemler, tek tek ülkelerde anarşist akımların örgütlenmesinin gücüne göre değişik görünüm alıyordu. İspanya'da, emekçi kitlelere, kendilerini Enternasyonal'in bir kolu olarak tanıttıyorlar ve Enternasyonal'in kitleler üzerinde saygınlığını istismar ediyorlardı. İtalya gibi anarşist örgütlenmenin ileri boyutlar aldığı ülkelerde anarşist tavrı, doğrudan Enternasyonal'in karşısında olmayı beraberinde getiriyordu. Fransa gibi 1871 Paris Komünü deneyimi geçirmiş bir ülkede ise Baküninci anarşistler bir kısır döndü içinde kıvrılmaktan öteye gidemediler.

Baküninci anarşistlerin bölücü ve yıkıcı eylemleri diğer ülkelerde de İtalya, İspanya ve Fransa örneği dışında bir seyir izleyemmiştir. Bakünin yaşamı boyunca Enternasyonal'e, onun gelişimine çomak sokmaya çalışmıştır. (Daha geniş bilgi için bakınız J. Duclos, I. Enternasyonal, Öncü Yayınları.)

I. ENTERNASYONAL'IN ANARŞİSTLERE KARŞI SAVAŞIMI

I. Enternasyonal'in ilk yıllarında K. Marks ve F. Engels bilimsel sosyalizmin eleştiri silahını Fransız küçük-burjuva politikacısı P. J. Proudhon'a ve onun yolunu izleyen Proudhonistlere karşı yöneltmişlerdir. Proudhonistler politik savaşımı yadsıyorlar ve proletarya diktatörlüğüne karşı çıkıyorlardı. Proudhoncular küçük burjuva hayallerinin pembe dünyası içinde devrim için savaşımı bir tarafa bırakarak küçük mülk sahipleri arasında kurulacak kooperatifler yoluyla kapitalizmden sosyalizme geçişin düşünüyüyorlardı. Proudhoncu görüşlerin özünde kapitalizmin bir sistem olarak özümsememesi yatıyordu. Proudhon; «Kapitalizmin bir iyi bir de kötü yanı olduğunu» ileri sürüyor, kapitalizmin sistem olarak ortadan kaldırılması yerine, kötü yanlarının onarılması ile yetinilmesini savunuyordu. Marks Proudhon'un en önemli eseri «Sefaletin Felsefesi»ne yanıt olarak yazdığı «Felse-

fenin Sefaleti»nde Proudhon'un «iyi-kötü kapitalizm» ayrımını yerden yere vurmuştur.

Marks'ın deyişiyle Proudhon kısacası bir küçük-burjuva reformistidir. «...İktisatçıların aşağısındadır, çünkü elinin altında sihirli bir formül bulunan bir filozof olarak, saf ekonomik ayrıntılara girmekten sakınabileceğini sanmıştır; sosyalistlerin aşağısındadır, çünkü düşünce planında bile olsa, burjuva görüş ufkunun ötesine geçecek ne cesarete, ne de kavrayışa sahiptir. Sentez olmayı arzular, oysa birleşik bir yanılığdan ibarettir. Bilim adamı olarak, burjuvaların ve proleterlerin üstünden süzülerek uçmayı arzular, oysa, sermayeyle emek, ekonomi politikle komünizm arasında ileri, geri fırlatılıp duran küçük burjuvadır yalnızca» (Felsefenin Sefaleti, sayfa 132)

Proudhonculuk görüşlerinin, eklektikliğine, kapitalizmin gelişim yasalarından habersiz olmasına karşın, küçük burjuva katmanlar arasında yaygınlık kazanmıştır. Bu etkinlik I. Enternasyonal'in kuruluş dönemi bileşimine de yansımıştır. Örneğin I. Enternasyonal'in I. Kongresi olan Cenevre oturumunda Proudhonistlerin sayısı hayli fazla idi. Ama bu sayısal çoğunluk Proudhoncu görüşlerin Enternasyonal'in temel görüşleri olmasına yetmemiş, Cenevre Kongresi küçük mülkiyeti savunan Prodonistlerin tezlerini kabul etmemiştir. «Toprakların, fabrikaların ve atölyelerin ulusal mülkiyeti lehine oy vermiş ve işçi sınıfının yaşam koşullarının iyileştirilmesi için ka-

39. sayımızda «Anarşizmi» ile başladığımız GENÇLİĞİN SAHTE DOSTLARI yazı dizimizde konumuz yine anarşizm. Birinci bölümde genel anlamda görüşlerini, ideolojik ve politik kökenlerini açıklamaya çalıştığımız anarşizmin ikinci bölümünde; Devrimci harekete verdiği zararlar ve K. Marks ve F. Engels öncülüğünde I. Enternasyonal'in anarşizme karşı verdiği onmaz savaşımı sunuyoruz. Anarşizm yazısının son bölümünde ayrıca, I. Enternasyonal sonrası anarşist hareketin aldığı yeni biçimlere kısaca değiniyoruz. Anarşizm konusunda daha çok şeyler söylenebilir, herşeyi vurguladığımızı savunmuyoruz. Ancak yazımızın belirli bir yaklaşım getirmedeği de öne sürülemez.

pitalist rejimde de mücadele etmek gereğinden karar kılmıştır.

Enternasyonal'in I. Kongresi'nden sonra düzenlenen kongrelerden Proudhonistler sürekli yenilgiyle ayrıldılar. Proudhonculuk Basel Kongresi ile ideolojik ve bilimsel politik olarak iflas etti.

Böylece bilimsel sosyalizm kurucuları K. Marks ve F. Engels karşısına özel mülkiyeti savunarak çıkma girişleri teorik temelini yitirmiş oluyordu.

I. ENTERNASYONAL'IN BAKÜNCİ ANARŞİSTLERE KARŞI SAVAŞIMI

K. Marks ve F. Engels Proudhonistlerin küçük burjuva hayallerini başlarına geçirdikten sonra, eleştiri silahını, işçi sınıfı hareketini tehdit eden yeni bir tehlike üzerine, Bakünciliğe karşı çevirdiler.

Bakünciler sözleriyle devrimci görünüyor, eylemleri ise, işçi sınıfını burjuvazi karşısında zayıf düşürmekten başka hiç bir işe yaramıyordu. «Acele devrim» istiyorlardı, çünkü istemek yeterliydi onlar için. Ülkenin somut koşulları, sınıfsal güç dengesi, devrimci mücadele gözönüne alınmasa da olurdu. Önemli olan devrimi biran önce bitirebilmektir, gerisi boş laftı ve Baküncileri hiç mi hiç ilgilendirmiyordu.

Tüm yaşamları boyunca bir avuç olmaktan ileri gidemeyen Bakünci anarşistler bu bir avuç eli azınlığı, devrimci savaşımın «öncülüğünü» yerine getirecek güç ve kapasitede gördüklerinden tüm sorunları çözümlenmiş olarak kabul ediyorlardı. Bakünci ve yandaşları, yel değirmenlerine savaş açan Don Kişot örneği kötülüğün kaynağını hiç olmadık yerlerde arıyorlardı. Çünkü bilimsel sosyalizmin yol gösterici pusulasından nasiplerini almamışlardı. Ve tüm pusulasını yitirenler gibi yollarını şaşırdılar, maceradan maceraya sürüklendiler. Bilimsel sosyalizmin yoluna ot tıkamakta yarış edenlerin ön saflarında yer aldılar.

«Baküncileri eleştiren K. Marks ve F. Engels, toplumsal gelişme yasalarını küçümsemenin, subjektivizmin, insan iradesini herşeyden üstün tutmanın, toplumu devrim yoluyla yeni baştan kurma ve toplumsal süreçleri bilinçli olarak yönetme işi ile asla bağdaşmayacağını ispat ettiler.»

K. Marks ve F. Engels'in öncülüğünde I. Enternasyonal, Bakünci'nin Enternasyonal'e çengel atmaya başladığı 1867'lerden, Bakünciliğin iflasına değin Bakünci anarşistlere karşı onmaz bir savaş verdiler. Bakünci onun gizli Sosyalist Demokrasi İttifakı'nın karşı devrimci yüzünü sergilediler, tezlerini mahkum ettiler. Proudhonculuk'un iflasının belgelendiği 1869 Basel Kongresi'nde Baküncilere de ağır darbeler indirdiler.

Basel Kongresi'ni izleyen diğer kongrelerde de Bakünciler ardı ardına ağır yenilgiler aldılar. 1872 La Haye Kongresi ile kesin sonlarını imzaladılar. Bakünci ve yandaşları Kongre üyelerinin büyük çoğunluğunun kararı ile Enternasyonal'dan atıldılar.

I. ENTERNASYONAL'DEN SONRA ANARŞİSTLER

Anarşist hareket varlığını I. Enternasyonal'den sonraki dönemde de sürdürmüştür. Proudhoncuların, Baküncilerin ayakları havada gezen görüşlerinin ideolojik ve teorik temelleri eteşirmiş, anarşizmin işçi sınıfına ve tüm devrimci güçlere verdiği zararlar gözler önüne serilmiştir. Ancak; kapitalizmin bir sistem olarak varlığını koruması, anarşist hareketin gelişip yaygınlaşabilmesini olası kılmıştır.

Kapitalizmin anarşizmin başlıca varlık nedeni olması, anarşizmin işçi sınıfı ve özellikle günümüzde gençlik saflarında görülen değişik biçimleriyle yıkıcılığını sonsuza dek sürdüreceği ön yargısına dönüştürülmemelidir. Böyle bir şeyi ileri sürmek hem anarşizmin gücünü fazlaca abartmak olur, hem de işçi sınıfının devrimci ha-

reketini anarşizmin veya herhangi bir sapık akımın kuyruğuna takmayı alınyazısı olarak mutlaklaştırmakla özdeşleşir.

Oysa klasik anarşizm tarih sahnesine çıkışından iflasının simgelediği 20. yüzyılın ilk on yıllarına değin geçirdiği evreler ve bu evrelerin herbirinde gücünden çok şeyler yitirmesi, anarşizmin gelişiminin, sürekli ileriye doğru açılan bir çizgi izlemediğini, tersine, anarşist hareketlerin bir anda parlayan ve sönen kuyruklu yıldızlar gibi doruğa ulaşip tükendiğini göstermektedir. Anarşizmin sürekli bir gelişim çizgisi izleyememesi, onun aldatıcı, cilalı sloganlarının kitleleri uzun süre etkilememesinde yatmaktadır. Özünde anarşist tezlerin iyot gibi açığa çıkması ve kalıcı olmaması aynı zamanda anarşist görüşlerin devirden devire, biçimden biçime girmesine neden olmaktadır. İlk başlarda toplumda kurulu her yapıyı alt üst etmekten dem vuran anarşizmin sonunda işi banka soygunculuğuna değin vardırması bunun tipik bir örneğidir.

Ancak; anarşizmin etkisinin cılgınlığında belirleyici olan ne cilalı sloganlarının kof yüzüdür ne de kapitalistlerin dediği gibi kapitalizmin nimetlerinin insanlığa sunulmasıdır. Anarşizmin gelişim yollarını tıkayan asıl güç; uluslararası işçi sınıfı hareketinin gelişimidir. İşçi sınıfı hareketinin ulaştığı nitel ve nicel gelişim düzeyinin, anarşizmi saflarından dışlamasıdır.

«NARODNIK DÜŞLERDEN INCİLER»

Anarşizmin kendi içerisinde geçirdiği değişim ve başkalaşımın Bakünciliğin iflasından sonra en belirgin biçimlerinden birisi, o dönemin Çarlık Rusyasında görünen biçimiyle Narodizm'dir.

Narodizm; 1880'li yıllardan 1895'li yıllara değin sesini duyuran küçük burjuva maceracılığının özgün bir görünüşüdür. Narodizm'in temel görüşlerinin ideolojik ve teorik kaynağı, «Rus köylü sosyalistleri» ve Baküncilerin ilke ve ülkülerinin bileşiminden oluşuyordu. Narodizm, «Köylü sosyalistlerinden miras olarak «köylülüğü yüceltmeyi» alırken, Baküncilikten paylarına düşen ise bireysel terörizm ve maceracılıktı. Narodniklerinde, tüm küçük burjuva devrimcileri gibi kapitalizmin gelişim yasalarını kavrayamamış olmaları, ülkelerinin pratiğine Rusya'da kapitalizmin gelişimine inançsızlık biçiminde yansiyordu.

Ekonomik ve toplumsal süreçlerin gelişim yasalarını kavrayamamak Narodniklere iki belirgin karakter kazandırmıştı: Birincisi; İşçi sınıfını ve işçi sınıfının devrimci savaşımın öncü gücü olduğu olgusunu yadsıyarak, aydınları ve köylülüğü asıl devrimci güç olarak göklere çıkarmak. Rusya'da çarlığın köylü ayaklanmaları ile yıkılacağına savunmak. İkinci olarak da; Halk yığınlarının tarihi yaratıcı rolünü görememeleri nedeniyle, sınıf ve sınıf savaşımını yadsıyarak, tarihin oluşumunu tek tek kahramanların varlığına bağlamak. Narodniklerin geleceğin toplumu olarak emekçilere önerdikleri «Köy kömünleri» ise ütopyik sosyalistlerin «Güneş ülkesi»nin, «Hayal Ülkesi»nin çağdaşı olarak nitelenebilir. Narodnikler «Köy Komünleri» ile Rusya'da kapitalizm aşamasının atlanarak sosyalizme varılacağını düşünüyorlardı.

Narodniklerin bu görüşler çerçevesinde yönlendirdikleri yaşam öykülerini üç ayrı evrede incelemek mümkündür. Birinci evre; Narodniklerin devrimci güç olarak köylülüğü göklere çıkardıkları dönemdir. Bu evrede, kendi deyimleriyle «Halka indikleri» devredir. Narodnikler «halka inmeyi», elbiselerini değiştirmek, köylüler gibi giyinmekle bir gördükleri halkın ne istediğini bir türlü anlayamadılar. Halkı çarlığa karşı ayaklanmaya çağırıyorlardı ama; üzerlerinde iğreti duran köylü elbiseleriyle köylülüğün en geri kesimlerini bile kendilerine inandıramadılar.

İşte tam bu noktada kitleleri kendilerinin tamamen dışında görmek, «Halkın Dostları»ni kitlelere karşı sınırsız bir düşmanlığa yöneltti. Narodnikler bu yeni evrede halka inmeyi bir tarafa

biraktılar. Tamamen anarşist tezlere sarıldılar, dünyayı kendi başlarına düzeltmeye kalktılar. Bireysel terörizmi, suikast girişimlerini başlıca eylem biçimi olarak kendilerine rehber edindiler. Çar I. Aleksandr'ı öldürme girişimi dahil daha bir çok politik suikastlere giriştiler. Ancak, bir türlü kendi düşledikleri topluma erişemediler. Yaptıkları tek şey işçi sınıfına, devrimci güçlere büyük zararlar vermek oldu. Savaşımın bireysel teröre indirgenmesi hedef şaşırtıcı rol oynadı. Egemen güçlerin sömürücü nitelikleri emekçilerin gözlerinden kaçırıldı.

Narodizmin üçüncü evresinde; bireysel eylemlerde de dikiş tutturamayınca «Halkın Dostları», «devrimci savaşımın» eli-ayağı çekip, geleceğin toplumunun kuruluşunu burjuvaziden bekler oldular. Çarlık hükümetine yalvarıp yakarmayı başlıca savaşım biçimi olarak kuşandılar.

Lenin «Halkın Dostları kimlerdir? Ve Sosyal demokratlara karşı nasıl savaşılır?» adlı ilk eserinde Narodizmin defterini dürdü. Lenin bu yapıtında; «Eğer işçiler, yazgılarını, «Halkın Dostları»nın ellerine bıraksalardı, işler nasıl da farklı olacaktı! Onlar işçilere, ciltler dolusu gerçek bir üniversite ve dar kafalı bilimi göstereceklerdi; onlara, insan doğasına uyan toplumsal örgütlenmeyi ayrıntısıyla tanıttacaklardı, ama ancak işçilerin beklemevi kabul etmeleri ve böyle haksız kendine güvenle mücadeleyi kendilerinin başlatmamaları koşuluyla» derken Narodniklerin işçi sınıfına ne kadar uzak olduklarını da vurguluyordu.

DEVİRİMCİ SOSYALİSTLERİN «SOSYALİSTLİKLERİ»

Çarlık Rusyası'nda küçük burjuva devrimcilerinden söz edilirken, «terörizmi yığınlar içindeki çalışmanın yerine değil, fakat asıl olarak yığınlar içinde çalışma için ve onunla birlikte savunan» devrimci sosyalistler'e değinmeden geçilemez. Lenin'in deyişiyle, Devrimci Sosyalistler Rusya'da küçük burjuva ihtilalciliği eğilimlerini en fazla temsil ediyordu ve küçük burjuva ihtilalciliği, «Kapitalizmin iğrençlikleri karşısında öfkeye kapılan küçük burjuva, bütün kapitalist ülkelere özgü anarşizm gibi toplumsal bir fenomendir. Bu çeşit ihtilalciliğin istikrarsızlığı, kısırlığı, boyun eğişe, uyuşukluğa boş fantaziye ve giderek «moda olan» şu ya da bu burjuva eğilimine karşı «kudurgan» bir hayranlığa bile dönüşebilme özelliği, bütün bunlar, herkesçe bilinir. Ama bu gerçeklerin bilinmesi, devrimci partileri, biraz yeni bir biçimde, eskiden bilinmeyen yeni bir yön ve ortamda, az çok orijinal özel koşullar içinde, her zaman yeniden ortaya çıkan eski yanılgılardan korumaktır.» (Sol Komünizm, sayfa, 23) sözleriyle tanımlıyordu.

Devrimci Sosyalistler, Narodniklerin devamı idiler. Narodnik mirasın izlerini taşıyorlardı. Kendilerini su katılmamış sosyalist olarak niteliyorlardı. Ancak, sosyalizmin ne demek olduğu ve hangi yoldan sosyalist düzene varılacağı hakkında berraklaşmış bir görüşleri yoktu. İşçi sınıfının devrimci savaşımın öncü gücü olduğu sınıanmış gerçeğini yadsıyorlardı. Hele Devrimci Sosyalistlerin o dönem Çarlık Rusya'sının sınıflar mevzilenişinde, demokratik köylüleri temsil etme kıtasını gözönünde bulundurursak, köylülüğe yönelik bir hareket olduğu gerçeğini daha iyi anlayabiliriz. Devrimci sosyalistler savaşımını büyük toprak sahiplerine karşı yöneltmişlerdi ve büyük toprak sahiplerine karşı zaferin herşeyi çözüme kavuşturacağını ileri sürüyorlardı. Devrim davasının bütünlüğü, işçi-köylü bağlaşıklığının yakıcılığından hiç eser yoktu onların, devrimci, savaşımı yalnız köylülüğün dar sınırları içine hapseden görüşlerinde. Lenin işçi sınıfının tarihi öncü rolünü kavrayamayan, köylülüğün savaşımını işçi sınıfının kurtuluşundan ayıran bozguncu girişimleri kıyasıya eleştirdi. Ancak yine Lenin, Devrimci Sosya-

Devamı 15. sayfada

"MESLEK LİSELİLER:STAJ GÖREBİLMEK İÇİN ÖNCE BİR TORPİL BULMALISINIZ..."

Geçen sayımızda Meslek Liselerinin staj ve sigorta sorunlarına değinmiş, stajyer öğrencilerin staj yapacak işyeri bulmakta güçlük çektiklerini, işyeri bulduktan sonra ise her an bir kaza tehlikesiyle karşı karşıya kaldıklarını, işyerlerinde öğrencilerin sırtlarından para kazanmak amacıyla onlara birtakım angarya işler yaptırıldığını yazmıştık.

Bu sayımızda hem güncelliğini koruması, hem de sorunun daha somut ve geniş olarak gözler önüne serilmesi açısından dokuma fabrikasında çalışan stajyer bir öğrenci ile röportaj yapmayı uygun bulduk.

Bu röportajın, staj sorununa açıklık getireceği kanısındayız.

İYĞ — Adınız?

Hülya Gürbüz.

İYĞ — Hülya arkadaş stajınızı hangi işkolunda sürdürüyorsunuz?

Bir dokuma fabrikasında stajyer olarak çalışıyorum.

İYĞ — Staj yapacak işyeri bulmakta güçlük çektiniz mi? Staj yeri bulabilmeniz-de okulun bir katkısı oldu mu?

Günümüz koşullarında 20 günlük iş bulabilmek hemen hemen olanaksız. Sürekli ve ucuz işçi çalıştırmak isteyen işverenler, yalnız 20 gün için stajyer öğrencileri işe almak istemiyor. İş bulabilmek için bir «torpil» bulmak zorunlu. Açıkçası «torpil» i olmayana staj hakkı da yok. Staj bulabilen arkadaşların hemen hemen hepsi bu olanağı arkalarını dayadıkları «torpilleri» nin aracılığıyla bulabilmişlerdir... Okulun staj konusundaki yardımlarına gelince; bütün bir yıl boyu bizleri eski, bozuk makinelerin önünde çalıştırmalarını bir tarafa bırakalım, staj dönemi çalışmamıza izin vermelerinin dışında katkıları, kıllarını bile kıpırdatmamalarıdır.

İYĞ — Staj yaptığınız süre içinde belirli bir ücret alıyor musunuz?

Mevcut stajyerlere göre fabrikalar ücretsiz işçi çalıştırmazlar. Millî Eğitim Bakanlığının aldığı bir karar gereğince işverenler stajyerlere asgari ücret üzerinden ödeme yapmak zorundalar. Bunun yanında, staj görülen fabrikalarda normal bir işçi gibi çalışmayız. Yalnız fabrikayı gezerek makineleri seyredebiliriz. Şunu da belirtmeliyim, staj eğer okulda görülüyorsa ücret alınmaz. Aslında yalnız bu durum bile anti-demokratiktir ama, kim dinler yasayı, kim dinler Millî Eğitim Bakanının kararlarını.

İYĞ — Hülya arkadaş, iş yerinizde çalışma koşulları nasıl?

Okul kapanınca zorunlu olan staj dönemlerini okulun eski tezgâhlarının başlarında tamamlamaya çalışan bizler her an bir iş kazasıyla karşı karşıya bulunmaktayız. Her an ya kolumuz, ya bacağımız kopabilir, ya da elektrik akımı bizleri bir anda küle çevirebilir. Tüm bu tehlikeler yalnız staj süresi için değil, yıl boyu gördüğümüz tüm atelye dersleri için geçerlidir. Kötü koşulların varlığına karşın, emeğimizin karşılığını alabilsek iyi. Ne gezer... Dar gelirli

emekçi çocukları olarak bizlere yardım etmeleri gerekirken, azgın bir sömürü hırsıyla bizim sırtımızdan geçimmeye çalışıyorlar.

İYĞ — Staj öğretici oluyor mu?

Gördüğümüz staj dersleri hiç bir şekilde öğretici olmamaktadır. Fabrikada staj

süresince kazanılması gere-

ken bilgi ve beceri yerinde angarya ve mesleğimizle ilgili olmayan işler peşinde koşturulup durduğumuzdan, mesleğimizle ilgili pratik çalışmalara açıkçası vakit bulamıyoruz. Fabrika stajları bizim için hayal kırıklığı yaratıyor. Çünkü fabrika tezgâhları, okul tezgâhlarından çok farklı. Fabrika tezgâhla-

rının işleyişini öğrenebilmek için işe ta başından başlamak gerekli. Hem işleyiş öğrensek bile yeniden okul tezgâhlarının başına dönmeye öğrendiklerimiz bu sefer de okuldaki çalışmalarımıza yadırgamamıza neden oluyor. Anlayacağınız stajda

başka makine, okulda başka makine.

İYĞ — Staj süresi ne kadar?

Stajın süresi 20 gün, 150 iş saatidir. Bu süre içinde ancak makine ve fabrika içi sosyal ilişkilere alışabiliyoruz.

İYĞ — İşyerinde çalışanlarla ilişkileriniz nasıl?

Staj süresince aynı işyerinde çalışan arkadaşlarımızla bir araya gelerek sorunlarımızı dile getirip, tartışmamız patron ve jurnalcileri tarafından engelleniyor. İşçilerle ilişki kurmamız ise kesinlikle yasak.

İYĞ — Teşekkürler Hülya arkadaş. Bu konuda bizi ve okuyucularımızı aydınlatınız.

kars sanat lisesi öğrencileri: stajlardaki sömürüye son!

Bütün kapitalist ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de meslek liseliler üzerindeki döner sermaye sömürüsü milyarları aşmış durumdadır. Sanat-meslek liseliler üzerinde daha öğrenim döneminde başlayan sömürü, işbirlikçi tekellerin onları «kalıfye elemanlar» diye ucuz işgücü olarak üretime aktarmak için uyguladığı eğitim politikasıyla öğrenim döneminden sonra daha da azgınlaşarak varlığını sürdürmektedir.

Kars ilinde her sene olduğu gibi bu yıl da uygulanan ikinci ve üçüncü sınıf sanat-meslek lisesi öğren-

cilerinin 150 saatlik zorunlu staj sürecinde öğrenim dönemindeki sömürü daha belirgin bir hal alıyor. 1. MC'nin tayin ettiği faşist müdürlerle bir avuç parabaşının arasındaki anlaşmalarla akradaşlarımız Kars Çimento Fabrikası'nda ve bazı iş yerlerinde 25-30 lira yövmiye ile çalıştırılarak «staj» vermektedirler. Bu stajlar sırasında öğrencilerin ürettiklerinden elde edilen kârların kimlerin cebini doldurduğu belli.

Biz Kars Sanat Lisesi öğrencileri olarak üzerimizdeki her türlü sömürü, baskı ve zulme karşı okulumuzdaki

birlik ve dayanışmamızı güçlendirmenin genel olarak ortaöğrenim gençliğinin ülke çapında kendi örgütlü disiplinli savaşımını yaratmanın bir parçası olduğunun bilinciyle safılarımıza her geçen gün daha da sıkılaştırarak savaşkanlığımızı pekiştiriyoruz. Bizler, bütün anti-faşist, anti-empyralist güçlerimizi birleştirerek sunu havkırıyoruz: Sömürüye, baskıya ve zulme karşı onları yaranları çelik men-genelerimizin arasında sıkıştırarak işçi sınıfının genç sıra neferleri olarak savaşımında onun yürüdüğü şanlı yolda koşacağız.

vatan mühendislik y.o. ilerici öğrencileri: "FAŞİST İŞGALİ KIRACAĞIZ! ,"

Vatan Mühendislik Yüksek Okulu 18 Mart 1976'dan beri faşist komandoların işgali altında. 200'den fazla ilerici öğrenci o günden beri okula alınmıyor.

Vatan Mühendislik ilerici, devrimci öğrencilerinin birim derneği olan Teknik Bilimler Araştırma Derneği (TEK-BAD) faşist işgale karşı o günden beri savaşım veriyor. Son olarak 12 Temmuz Salı günü düzenlediği basın toplantısına 21 demokratik kuruluşu davet etti. Okula devam edebilen, faşistlerce tanınmayan, ilerici öğrencilerin maskeli olarak katıldıkları basın toplantısına tüm mühendis odaları adına Mühendis Mimar Odaları İl Koordinasyon Kurulu, TÜTED, İGD, İKD, DHKD, KÖGEF, İst. DDKD, Makina Müh. Odası, Kimya Müh. Odası TÖMAS ve gözlemci olarak da POL-DER katıldı.

Basın toplantısına katılan demokratik kuruluşların da onayı ile bir bildiri hazırlanarak basına dağıtıldı. Basın bildirisinde faşist komandoların her hafta Çarşamba günleri okul öğrencilerini silah zoru ile Edimekapı Yurdu'na götürüp seminer verdikleri, okulda her ay 20-50 TL. arasında Ülkü Ocaklarına ödenti topladıkları, seminere gelmeyenlere ve ödenti vermeyenlere okuldan atmaya kadar varan cezalar uygulandığı belirtildi. Katılan örgütler faşist işgale ve bu tür uygulamalara son verilmesi için TEK-BAD'la beraber olduklarını açıkladılar.

FAŞİST KOMANDOLAR VE ÜLKÜ OCAKLARI SUÇ ÜSTÜ YAKALANIYOR

Basın toplantısı faşist komandoların yüreğine korku saldı, onları telaşa düşürdü. Bu telaş ve korkuyla 11 Temmuz Pazartesi günü düzenledikleri basın toplantısında suç üstü yakalandılar. Gerici besleme basının büyük bir yer ayırdığı bu toplantıda faşist komandolar «bizim alnımız ak, kimseden korkumuz yok, işte maskesiz toplantı yapıyoruz» diyerek daha baştan suçlu olduklarını ilan ettiler. «Seminerlere herkes kendi isteğiyle geldiğini, herkesin Ülkü Ocaklarına «seve seve» ödenti verdiğini, okuldaki olayların ise maocu-leninci çatışması olduğunu ileri sürdüler. Örnek olarak da geçenlerde ağır bir şekilde dövülerek okuldan atılan Bingöl isimli bir öğrencinin, maocu olduğu için Leninciler tarafından dövüldüğünü öne sürdüler. Ama telaş ve korku, ilerici, devrimci öğrencilerin 1,5 seneye yakın bir süredir okula alınmadığını onlara unutturdu. Ve son olarak da okulu işgal etmediklerini, okulda tam bir demokrasi olduğu yanlarını atarak «Elektrik 2. sınıfta solcu olarak bilinen bir kız öğrenciyi sınıf temsilcisi seçtik» diyerek okulda her istediklerini yapabildiklerini açıkladılar, böylelikle sürdürdükleri faşist işgali bir kez daha belgelediler.

Faşist komandoların basın toplantısına İst. Ülkü Ocakları Başkanı ve katılığı bizzat Demirel tarafından da açıklanan, aynı zaman-

Burası İran, Şili değil Türkiye

da Kerim Yaman'ın katili olarak yargılanmış olan Mehmet Acar da konuştu. «Biz faşist değiliz diyerek» ucuz yoldan suçlu olmadıklarını ispata çalıştı.

Faşist katiller, ne yaparsanız yapın boşuna. Korkunun ecele faydası yoktur. Ergeç faşist işgal kırılacaktır. Vatan Mühendisliğinin ilerici öğrencilerinin faşist işgali kırma yolundaki savaşımında TEK-BAD'a tüm demokratik kuruluşlar omuz veriyor. Bu güçbirliği karşısında kanlı saltanatınız yıkılacaktır. Bunu böyle bilirsiniz.

VATAN MÜHENDİSLİĞİN İLERİCİ, DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ; FAŞİST İŞGALİ KIRMAK İÇİN TEK-BAD'DA BİRLEŞELİMİ

ODTÜ DOSYASI

Hasan Tan ODTÜ'ye rektör olamadı. Tüm ODTÜ işçi - öğrenci - öğretim üyelerinin şiddetli tepkilerine karşın, ilericilerin etkin olduğu eğitim kurumlarında öğrenimin sürekli sürdürüldüğü imajını yıkmak, genel olarak, Türkiye'de oynanan oyunların bir parçası olarak provokasyonlar yaratmak ve ODTÜ'ye faşistleştirmek amacıyla işbaşına getirilen MHP yanlısı faşist Hasan Tan arkasına bakmadan ta Amerika'ya kaçıp gitti.

Hasan Tan'ın istifasıyla boşalan rektörlük makamına rektör yardımcılardan Temel Çakaloz vekâlet etmeye başlamıştır. Kimya Mühendislik Bölümü profesörlerinden Temel Çakaloz okulun eskilerinden, oldukça tutucu, gerici yapıda bir öğretim üyesidir. Hasan Tan'ı aratmayacağı, daha göreve başladığı ilk günlerde, işçilerin, memurların ve öğretim görevlilerinin üzerinde ki yönetim baskılarını yoğunlaştırmasıyla su yüzüne çıkmıştır. Yeni rektör yardımcısı faşist komandalara sahip çıkmak ve gerici uygulamaları yönlendirmek girişimlerinde de Hasan Tan'ın gerçek bir mirasçısı gibi davranmaktadır.

Aslında Temel Çakaloz'un niteliği bir anlamda önemli değildir. Çünkü Hasan Tan döneminde tohumları atılan gerici - faşist yönetim mekanizması kurulmuş bulunmaktadır. İşleri asıl yönetenler kilit noktaları tutmuşlardır. Okula alınan işçilerden, bölümlere jandarmanın gelmesinden sorumlu olan, faşist komandoları yönlendiren okul yönetiminin köşebaşlarını tutan bir kaç kilit adamdır. Örneğin; Genel Sekreter vekili Ünal SÜMER, MHP görevlisi hukuk danışmanları faşist saldırıları yönetenlerden yalnızca birkaçıdır. Bu kişilerin ODTÜ öğrencisinin, ODTÜ emekçisinin, öğretim üyesinin lehine bir girişimi baltalamak, her türlü önlem alabilmeleri için rektörün yapılanlara gözünü yuman birisi olması yeterliydi ve Temel Çakaloz bu özellikleri taşıyan birisi olarak nitelenebilir. Öğretim üyeleri de Temel Çakaloz'u aynen böyle tanımlamaktadırlar.

MÜTEVELLİ HEYETİ, ODTÜ'DE KANAYAN BİR YARADIR

Öğretim üyelerinin oluşturdukları üçlü bir komisyon yeni Millî Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ'la ilişkilere geçmiş ve Mütevelli Heyeti'nin yasallığı durumunu ciddi bir şekilde incelemeye başlamıştır. Hukuki durumu geçersiz olan Mütevelli Heyeti'nin yeni üyelerin atanmasıyla, yapısının nisbeten değişmesi, 6 aydır süren direnişin somut kazanımlarından birisi olmuştur.

Öte yandan Hasan Tan'ın rektörlüğe atanmasından bu yana çeşitli aşamalardan geçen, Öğrenci Temsilciliği Konseyi'nin (ÖTK) örgütlülüğü altında yürütülen direniş, yurtların Nisan ayının ilk günlerinde Rektörlük emriyle kapatılmasıyla yeni bir döneme girmişti. Bu dönemde öğrencilerin karara direnmeleleriyle açık bırakılan birisi kız, diğeri erkek iki öğrenci yurdunda sayısı 150 - 200 arasında değişen büyük çoğunluğu politize olmuş, öğrenciler yurtlarda kalarak, okul içindeki eylemleri bu şekilde sürdürmeye başladılar.

HASAN TAN'IN İSTİFASI İLERİ BİR ADIM OLMUŞTUR

Hasan Tan'ın istifasıyla göze çarpan ilk değişiklik, okulun giriş kapısında görülmüştür. Önceleri yurtlarda kalan 150 - 200 öğrenci dışında ODTÜ öğrencisinin okula girişi oldukça zordu. Kapıda duran bekçiler, jandarma ile beraber okumak için gelen öğrencilerin

Ecevit hükümetinin güvenoyu alamasından sonra, saldırganlıklarını daha da arttıran komandolar, hergün kafeteryaya öğle yemeği için gelen ve yurtlarda kalan öğrencilere, öğretim görevlilerine ve işçilere karşı saldırıları daha bir yoğunluk kazanmıştır. Tehditler savurulmaktadır. Okul içine yerleştirdikleri hoparlörlerden Mehter Marşları çalınmaktadır. Öğrenciler yemeğe gelirken, birlikte slogan atmakta, ulumaktadırlar.

ODTÜ'DE DÜZENLİ VE SAĞLIKLI BİR EĞİTİMİ SÜRDÜREBİLMENİN YOLLARI VARDIR

ODTÜ'de öğrenim aksamadan sürdürülebilir. Eğitim ve öğrenim özgürlüğü sağlanabilir. Yalnız öğrenimin kesintisiz sürdürülebilmesi için aşağıda sıralanan önerilerin kesinkes yaşama geçirilmesi gerekmektedir.

İçeri girmesine engel oluyor, diğer yandan ODTÜ ile, öğrencilikle uzaktan yakından ilişkisi bulunmayan Ölkü Ocaklı komandolar ellerini, kollarını sallaya sallaya ODTÜ'ye girebiliyorlardı. İşte, öğrenci temsilcisi Ertuğrul Karakaya, içeri giren faşistleri jandarmanın engellemesi gerektiğini söylerken, görevini yerine getirirken sırtından kurşunlanmıştı.

a) ODTÜ'nün ve yurtların açılması bugün sürekli öğrenimin önünde duran birinci koşuldur. Herşeyden önce en güncel sorun olan can güvenliğinin sağlanması, ODTÜ'nün 500 liralık katillerden, komandalardan temizlenmesi sorunu ile yakından ilgilidir. ODTÜ'de can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü tüm öğrencilerin en kitlesel katılımıyla sağlanacaktır.

b) ODTÜ özerkliğinin önüne çıkarılan engellerden birisi de, Rektörün ODTÜ mensupları (Öğrenci - işçi - öğretim üyesi) tarafından seçilmesi biçiminde değil de, Mütevelli Heyeti'nin kimseye danışmadan özel kararlarıyla atanmasıdır. Mütevelli Heyeti sorunu, uzun vadede ODTÜ'nün ayrıcalıklı yasasının değiştirilmesiyle çözümlenecek bir sorundur. Fakat şu anda ODTÜ'nün düzenli ve sağlıklı bir eğitime kavuşabilmesi için rektörün tüm öğrencilerin, öğretim görevlilerinin ve işçilerinin kabul edeceği bir kişi olması bir zorunluluktur.

c) 1974 - 1975 altı aylık direnişinde, özerk - demokratik üniversite kavgasının en önemli istemlerinden bir tanesi olarak, Jandarmanın ODTÜ'ye terketmesi bir istem olarak ön plana çıkmıştı. Bugün de aynı sorun sürekli öğrenimin önünde duran engellerden birisidir. Bugünlerde yurtlarda kalan öğrencilerin can güvenliğini sağlamış gö-

rüntüsündeki jandarma, gerçekte anti - demokratik baskıların bir parçasıdır. Jandarma ODTÜ'de taraflı davranmaktadır. Ertuğrul Karakaya'yı öğrenci temsilcisi olduğu için vüren bir jandarma eridir.

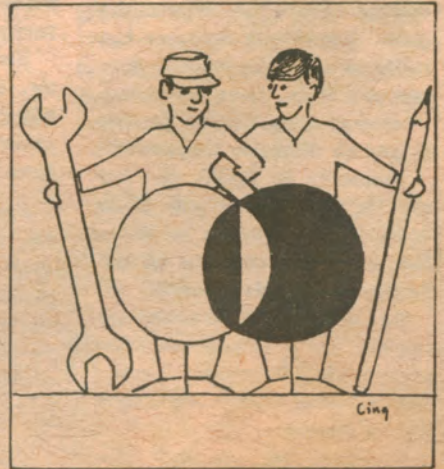
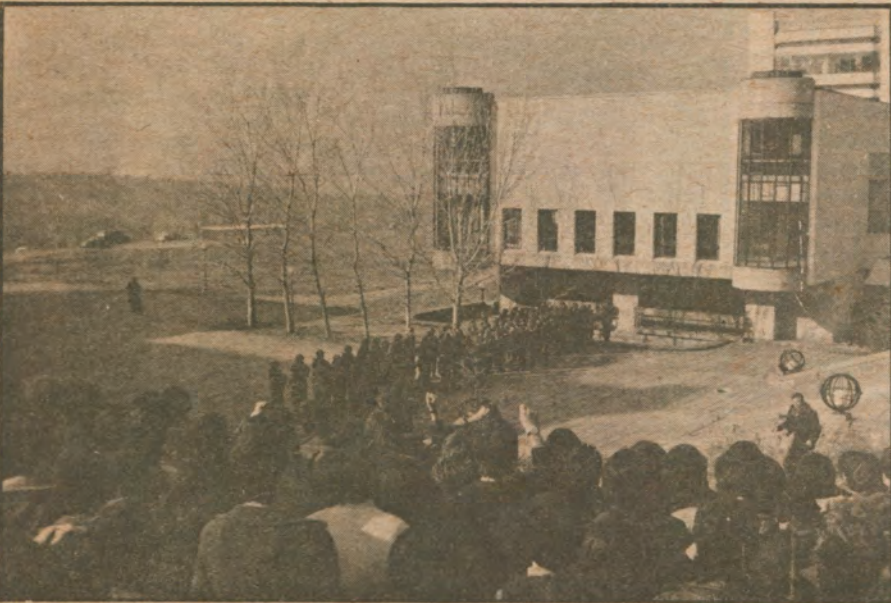
d) Faşist Hasan Tan göreve getirilince ODTÜ işçileri birer birer işten uzaklaştırılmıştır. Uzaklaştırılan işçilerin çoğu Sosyal - İş üyesidir. ODTÜ'de yetkili sendika Sosyal - İş'in üyelerine gösterilen gerekçe «işçi fazlası» vardır biçimindedir. Birçok işçi de gerekçe gösterilmeksizin başka yerlere atanmışlardır. İşten çıkarma ve yer değiştirme kararları şimdiye değin hiç görülmedik biçimiyle, nereden çıktığı, neyin nesi olduğu bilinmeyen bir Genel Sekreter imzası taşımaktadır. Genel Sekreter Kutluay Çelik aynı zamanda sarı sendika ODTÜMSEN'i kuran MHP yanlısı bir adamdır.

Hasan Tan yönetimi «işçi fazlası», gerekçesi ile işten attığı işçilerin yerine, kadro şişirmesiyle Ölkü Ocaklı ve MİSK'li komandoları atamakla saldırılarını yoğunlaştırmışlardır.

ODTÜ öğrencilerinin giriş - çıkışının oldukça sınırlı olduğu bir dönemde ÖLKÜ Ocaklı, MİSK'li komandoların ODTÜ'ye nasıl üşüşüklerine tüm ODTÜ öğrencileri tanıktır. ODTÜ'de öğrencilerin yüzüne kapılar kapanırken, faşist komandolar için elinde bir «Tercüman», bir «Hergün» ile kapıya dayanmak kimlikten daha etkili olmaktadır. ODTÜ'de eğitimin başlayabilmesi için temel koşullardan bir tanesi de yasalara aykırı olarak işinden atılan öğretim üyesi, memur ve işçilerin eski işlerine dönmele-ri, faşist çetelerin ODTÜ'den atılmalarıdır.

e) Hasan Tan'ın rektör olarak atıldığı tarihte, 76 - 77 ders yılının 1. sömestr okunuyordu ve eğer daha önceki düzenli ve sağlıklı eğitim ortamı bozulmasaydı Mart ayında 1. sömestr Temmuz ayında da ikinci sömestr bitirilmiş olacaktı. Şu anda ODTÜ öğrencisi 2 sömestr yitirmiş durumdadır. Bugün en az kayıpla öğrenime başlamak öğrencinin, öğretim üyesinin güncel istemidir. Bu yüzden öğrenciler ve öğretim üyelerinin üstünde anlaşabilecekleri bir akademik takvimin acilen hazırlanması gerekmektedir.

f) Çetin savaşımın sonucu şanlı altı aylık boykot sonucu elde edilen öğrenci temsilciliği biran önce yasallaşmalıdır. Akademik Konsey tarafından tüzüğü kabul edilmesine karşın, Mütevelli Heyeti tarafından kabul edilmiştir. ODTÜ öğrenci Temsilciliği Konsey'i tüzüğü; ODTÜ öğrencilerinin sağlıklı örgütlenmesi ve gelecekte özerklik koşullarında gerçekleşecek olan üçlü yönetimin maddi temellerinden birinin oluşturulması açısından, yasallaşması çok ileri bir adım olacaktır.

KUZU POSTUNDA ULUYAN KURT

5 Haziran seçimlerinin geniş kitleleri ilgilendiren önemli sonuçlarından birisi de Türkiye'nin faşist MHP'sinin kaydettiği gözle görülür ilerlemeler olmuştur. Faşist MHP'de gözlemlenen bu gelişim, besleme gerici basın-da «ha ilkin kurtuluşu Türkiye'de görmesi» biçiminde yorumlanırken, namuslu gazetecilik yaptıklarını sanan «teknelci büyük basın» tarafından (1) kaleşörleri; sorunu «Türkeş'in yıllardır sürdürdüğü sabırlı ve kararlı savaşımın bir ürünü olarak nitelendirilmiştir. Her iki türden yorumlar, sermayenin betimleme biçimine uygundur ve faşist hareketin özünü gizlemek bir yana, «Türkeş Miti'nin» yaygınlaşmasına hizmet eden tehlikeli eğilimleri bünyesinde barındırmaktadır.

Oysa gerçekte, faşizmin, faşist hareketin gelişimi işçi sınıfı hareketinin gelişip güçlenmesi ile yakından ilgilidir.

İşçi sınıfı boy verip serpildikçe, sınıf savaşımının ateş boylarında dost, düşmana gücünü kabul ettirdikçe, egemen burjuvazinin kitlelerin demokratik istemlerini burjuva demokratik yol ve yöntemlerle susturması güçleşmektedir. Yeni aşamada egemen burjuvazi, işçi sınıfının ve ilerici demokratik güçlerin sesini soluğunu kesebilmek için baskı ve terör yöntemlerine, «en kanlı, en zorba» iktidar biçimi olan faşizme sarılmaktadır.

Hic de küçümsenmeyen bir kitlenin faşizme, faşizmin sloganlarına can simidi olarak yapışma nedenlerine gelince, bunu faşizmin kitlelerin üzerinde yarattığı etkilerin kaynağında aramak gerekir ki o da yazımızın asıl konusunu oluşturmaktadır.

Faşizmin kitleleri etkileme yöntemlerinin belki de en başta geleni; emekçi yığınlarının istemlerinin, acil çözüm bekleyen sorunlarının en adi aldatmaca ve sosyal demagogik vaatlerle kötüye kullanılmasıdır. Faşist demagogi yalnızca sorunları sömürme alanıyla sınırlanmaz, kitlelerin egemen güçlere, kapitalizmin temel yapılarına

KIRK YILLIK KURT, KIRK KEZ KUZU POSTUNA BÜRÜNSE YİNE KURTTUR...

(bankalar, sigorta şirketleri) karşı güçlenen kin ve nefretleri sömürülür. Ulusal değerler, ulusun geçmiş istismar edilir. Ulusun geçmişinin derinliklerinden esaneler yaratılır ve efsane sonunda bir kurtarıcıya, bir büyük şefe bağlanır. (Ergenekon efsanesi, Başbuğ miti). Faşizmin başlı başına bir ideoloji değildir. Eklektiktir. Ancak bütün yönleri birlikte ele alınırsa, daha iyi anlaşılabilir çirkin yüzü açığa vurulabilir.

Faşizmin bu kaba ve bilinen yöntemleri, neo-faşist propaganda ile desteklenmiş olarak MHP'nin seçim sloganları ve seçimlerden sonra giriştiği «Barış harekâtı»na yansımıştır. Aslında MHP'nin faşistliği bugünün işi değildir ve yıllardır faşist görüşün temsilciliğini ülkemizde açık olarak MHP üstlenmiş durumdadır.

MHP «bankaların ve sigorta şirketlerinin devletleştirilmesinden» dem vurmaktadır. «Tekelci sermayenin sömürüsüne set çekmekten» söz etmektedir. Hatta Başbuğların ağzından «Kapitalist düzen, kapitalistlerin lehine işleyen düzendir, kaynağı millî olan her imkân ve değer, bir kaç patronu daha zengin yapabilmek için onlara tahsis edilir...» (9 Işık, sayfa 48) denmektedir. Ancak aynı 9 Işık'ta «Sermaye de emek de korunacak, her türlü soygun, sömür ve istismara son verilecektir» incileriyle sömürden ne anladıkları açıklanırken; «... özel teşebbüsü korumak, himaye etmek prensibimizdir, desteklemek, teşvik etmek prensibimizdir» sözleriyle de MHP'yi faşistler, göbekten bağımlı oldukları kapitalistlerin kucağındaki müstesna yeri sağlama almaktadır.

Hem büyük patronlar, büyük sermayenin has temsilcileri Nurullah Gezgindir, MHP'de kendi sınıfsal çıkarlarını koruyan bir öz görmeseler Türkiye'de ardı ardına kutlama telgrafları çeker, gazeteler çarşaf çarşaf kutlama mesajları verirler miydi? Yoksa büyük patronlar, kapitalist düzenin köküne kibritle çakacak, kapitalist sömürüye dur diyebilecek tek güç olarak (1) MHP ile aynı saflardan kucaklaşmaktan mutluluk duydukları için mi, Türkiye'yi kutlamaktadır? Sorunun asıl yanıtı ne birincisidir ne de ikincisidir. Büyük patronlar, sermayenin öz örgütleri, MHP'yi «demokratik hak ve özgürlüklerinin rafa kaldırılmasında bir araç», baskı ve sömürüyü (gerekirse ve başarılabilirse) en azgınca sürdürebilmek için yedekte tutmakta ve beslemektedirler.

Şu günlerde MHP'nin fuhre'i «Başbuğ Türkiye»ni barış havarisi kesilmesine gelince: Faşist Türkiye bankalarının ve sigorta şirketlerinin devletleştirilmesinde ne kadar samimi ve gerçekçi ise, «barış çağrıları» da o derece samimi ve gerçeklere uygundur.

O Türkiye ki; 2,5 yıl bu ülkenin emekçilerine, gençlerine kan kusturmuş gerici - faşist karması MC'nin bir ortağıdır. «Bozkurtlarım» diye bağırma bastığı faşist komandolarını ilerici yurtseverlerin üzerine salarak, 250 Yurtseverin kanına giren ülkücü katillerin başbuğudur. «Davaya katılıp geriye dönen herkesi vurun» diyerek eski komandolarını vurduran bir kişidir. «gençliği kardeşliğe çağırın, kaba kuvvete karşı olduğuna» belirtten konuşmaları, onun gerçek düşüncelerini hiç bir zaman yansıtmayacaktır. Yalanın en kuyruklu ile bezemiş barış havariliği hiç bir zaman inandırıcı olmayacaktır. Hele «Bir Türk milliyetçisi, barışı yeni savaşların aracı olduğu için sevebilir, aksi halde asla... Zaferin bedeli kandır» (Ülkücüye Notlar, N. Sevinç, sayfa 61) sözleriyle insanlığa olan derin düşmanlıklarını kusunların kalkıp barıştan söz etmeye hakları yoktur. Onların savunduğu barış olsa olsa, kapitalist sömürünün sürmesini den yana tüm güçler gibi «sınıfsal barış» olacaktır. Emekle - sermayeyi, işçi ile patronu «biz sınıfsız, kaynaşmış bir kitleyiz» türküleriyle aynı kofeye koyan, bu düzende işçinin, emekçinin iliklerine değin sömürülmesini haklı gösterenlerin savunduğu «barış» olacaktır. İnsan hakları diye mangalda kül bırakmayan ama, insanlık düşmanlığını, geliştirdiği insan kırım silahlarla, Nötron bombalarıyla, atom denizaltılarıyla, B-1'lerle en üst perdeden destekleyen, kendi vatandaşlarına en akıl almaz baskıları reva gören Amerikan emperyalizminin savunduğu barış olacaktır.

Türkeş barış havariliğine durduğu yerde özenmemiştir. O'nun, barış savaşımı ile uzaktan yakından ilişkisi olmadığı gibi, böyle bir niyetinin olabileceğini de pek sanmıyoruz. Türkiye'nin kaygısı, ülkemizde sol hareketin gelişimidir. Emekçi sınıflara birtakım milliyetçi - şoven sloganlarla yaklaşmanın, yollarının tıkanmasıdır. Emekçi güçlerin hızla bir bilinçlenme sürecine girmesinin, faşistlerin sol görünüşlü sloganlara sarılmasını zorunlu kılmaktadır. Türkiye bir yandan emekçi halka şirin görünmek isterken, diğer yandan sermayenin kuskulu kesimlerine has bir sermaye partisi olabileceğini kanıtlaya gayreti içindedir. MHP'nin kendisini sevimli gösterme gayretlerinin tamamen etkisiz kaldığı söylenemez. Özellikle son günlerde dikkat çeken CHP - MHP diyalogu, ilerici - demokratik güçler açısından kaygı verecek bir gelişmedir. CHP hiçbir zaman aldığı oyların, faşizme, baskı ve sömürüye karşı verilen emekçi oyları olduğunu unutmamalıdır. Unutulmaması gereken diğer önemli nokta, faşizme karşı savaşımın onunla uzlaşarak değil, etkin bir savaşım vermekle zafere ulaşabileceğidir.

FKP Delegasyonu İGD'yi ziyaret etti

Avrupa Parlamentosu İkinci Başkanı GERARD PORDU, Paris Senatörü CATHERINE LAGATU ve FKP Dış Politika Dairesi yetkililerinden ROGER TRUGNAN'dan oluşan Fransız Komünist Partisi delegasyonu, Temmuz ayının ilk haftasında yurdumuzu ziyaret etti.

Türkiye'de çeşitli demokratik örgütleri, Maden - İş grevlerini, Cumhuriyet, Senatosu Başkanı Sırrı Atalay'ı, AP Senatörü Kemran İnan'ı, İçişleri ve Millî Savunma Bakanlarını ziyaret eden FKP delegasyonu, 3 Temmuz 1977 günü de İlerici Gençler Derneği'ni ziyaret etmiştir.

FKP delegasyonu, İGD Genel Başkanı A. Muhtar Sökücü ile görüşmüş ve kendilerine Türkiye'deki genel gençlik hareketinin durumu ve İGD hakkında bilgi verilmiştir.

Karşılıklı görüşme sırasında çeşitli sorular cevaplanmıştır. Bu arada İGD Genel Başkanı A. Muhtar Sökücü'nün «Fransa'daki genel demokratik hareket» hakkında sorduğu soruya, FKP delegasyonu şöyle cevap vermiştir:

«Biz şu anda, Türkiye'de olduğumuz gibi bir dönüşüm içerisindeyiz. Fransa'da şu özellik var. İlerde, 1978'de, demokratik güçler iktidara gelecektir ve bu iktidar öyle bir iktidar olacaktır ki, içinde komünistler de olacaktır.

Bu savaşımımız bizim önemli görevimiz, tüm çalışan ve diğer katmanların birliğini, yani anti - tekelci bütün Fransızların birliğini sağlamaktır.

Amacımız ise, işçi sınıfı etrafında demokratik, ilerlemeden yana tüm güçleri toplamak.

Fransa'da demokratik hareket iki büyük sorunla karşı karşıya; birincisi, Fransa'daki demokratik partileri birleştirip, gerici unsurlara karşı savaşım vermek. Komünist - sosyalist ittifakı... İkinci olarak, birlik içinde işçi sınıfının ağırlığını daha fazla duyurarak, ilerde ortak programda bu ağırlığı egemen kılmak.

«Fransa'da sendikaların toplum yaşamındaki yeri ve önemi» konusundaki bir soruya FKP delegasyonu şöyle cevaplandırmıştır:

«Aynı şekilde savaşımımızın gereği, —örneğin sendikalar gibi— diğer kuruluş ve örgütlerin savaşımını da dikkatle izliyoruz.

Somut eylem içinde CGT, ortak bir hükümet programı getirmiştir. Solun birliği için bir dayanışma programı getirmiştir CGT. Aynı şekilde, CGT'nin yanı sıra CCFTD de dayanışmasını belirten bir programla gelmiştir karımıza.

Sendikaların tabanındaki işçiler, örneğin sizdeki Türk - İş'te olduğu gibi eylem girmek için gerici sendika yöneticileri de eyleme katılmak zorunda kalıyorlar.

Fransa'daki savaşımın adı artık, faşizm mi? demokrasi mi? değil. Fransa'daki savaşım artık, ekonomik krizi yıkmak, çalışma ve yaşama özgürlüğü getirmek ve Fransız halkının yaşama, yani idareye katılmasını sağlamaktır.»

FKP delegasyonu, Komünist Gençlik Birliği'nin savaşımı, yapısı ve bileşimi konusunda şun

ları söylemiştir:

«Komünist Gençlik Birliği, merkezi olarak, önemli iki konu üzerinde savaşım veriyor:

- 1 — Öğretim için,
- 2 — Çalışma hayatı için.

Fransa'da 800.000, 25 ve 25 yaş altındaki genç işsizdir. 16 yaşına kadar zorunlu eğitim var. Gelecek Eylül ayına dek 600.000 genç hayata işsiz olarak atılacaktır. Genç işsizlerin büyük bir çoğunluğu da genç kızlar. (% 50 - 60).

İşverenlerin ve hükümetin de büyük bir propagandası var. Genç kadınları evlerine gönderme yolunda. Hatta şunları da duyuyoruz: «Bir kadın çalışırsa bir erkek işsiz kalır» şeklinde propagandalar. Yine şu sloganı da duyuyoruz: «Evlerinde oturan kadınlar biraz işsizdir.»

Sayıdığımız bu iki sorun dışında bir sorun yoktur demiyorum. Beslenme, barınma ve kültür sorunlarında da gençlik örgütü, somut çalışmalar yapıyor. Sorunların üzerine üzerine gidiyor.

Ve gençlik savaşımında sorumluluğunu duyuyor. Büyük sorumluluklar alıyorlar. Örgütün üye sayısı şimdiden 100.000'dir. Esas amaç bu senenin sonuna dek 100.000 üyeye ulaşmaktır. Ama bugünden bu amaç gerçekleşti. Komünist Gençlik Birliği'nin bileşimi konusunda şu anda bir şey söyleyemiyorum. İşçi gençler büyük bir oran tutuyor. Şu anda Fransa'da bir Komünist Öğrenciler Birliği, Komünist Gençlik Birliği'nin bir seksiyonu gibi çalışıyor. Komünist Gençlik Birliği'nin özerk bir yönetimi var.»

FKP DELEGASYONUNUN 6 TEMMUZ GÜNÜ YAPTIĞI BASIN TOPLANTISI

FKP delegasyonu, Türkiye'de bulundukları süre içinde yaptığı çeşitli görüşmelerin sonuçlarını, 6 Temmuz 1977 günü İst. Tabip Odasında düzenledikleri bir basın toplantısında kamuoyuna açıkladılar.

Basın toplantısında, Türkiye'de demokratik hareketin hızla geliştiği konusunda görüşlerinin çeşitli demokratik hak ve özgürlüklerle ilgili gözlem ve temalarının sonucuya pekiştiğini söylemişlerdir. Özellikle 141 ve 142. maddeler üzerinde duran FKP delegasyon üyeleri, Türkiye'nin Avrupa'da Komünist Partisi'nin yasaklanmış olduğu tek ülke durumunda olduğunu vurgulamışlardır. FKP delegasyonu; Türkiye'ye, ülkenin son derece önemli ve nazik olduğu bir dönemde geldiklerini belirtmişlerdir. İncelemeleri sırasında grevde bulunan Maden-İş'li işçileri ve çeşitli demokratik örgütleri ziyaret ettiklerini, üst düzeyde yetkililer ve hükümet görevlileriyle görüşmelerinin dışında Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi üyeleri ile de görüşmelerini açıklamışlardır. TKP Merkez Komitesi üyeleri ile nerede ve nasıl karşılaştıklarını ve bunların kimler olduğunu soran bir gazeteciye de delegasyon başkanı, «Gönül isterdi ki Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi üyeleri ile şu salonda, sizlerin huzurunda görüşseydik. Fakat 141 ve 142. maddeler kaldırılmadan sizin bu sorularınızı cevaplandırmam bile imkânsızdır.» Ve «Demokratik özgürlükler» konusunda Türkiye Komünist Partisi'ne konulan yasak kaldırılmalıdır, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan 141 ve 142. maddeler yasalardan çıkarılmalıdır.» demiştir.

Bir başka gazetecinin, Sovyetler Birliği ile Fransız Komünist Partisi ilişkileri konusunda sorduğu soruya cevap veren delegasyon üyelerinden biri, «Demokratik tabanın geliştirilmesi konusunda Sovyet yoldaşlarıyla aramızda bir anlaşmazlık yoktur. Sovyetler Birliği ile ilişkilerimiz çok derin ve kökleşmiştir. Bu halkımızın derin isteklerinden kaynaklanmaktadır. Fransız halkı, komünist olmayanlar da dahil, Nazi ordularının Fransa'ya saldırdığı sırada Sovyetler Birliği'nin takındığı olumlu ve halkımızın yararına tavrını unutmamaktadır.» demiştir.

İNSAN HAKLARI KANLA CİNAYETLE KORUNAMAZ

«Son zamanlarda Amerikalı devlet adamları insan hakları konusunda pek çok konuşuyorlar. İkiyüzlü bir tavır takınarak nedense tüm dünyaya öğretmenlik yapmakta, diğer ülkeleri sözde «bu ülkelerde insan haklarının çiğnendiği» için yargılamakta ve kınamakta kendilerini ahlaki bakımdan haklı görüyorlar.»

Dünyanın birçok ülkesinde söylediği güzel türkülerle ve çevirdiği filmlerle, halklar arasında barış ve kardeşliğin pekiştirilmesi yolunda verdiği savaşımı tanıyan Amerikalı şarkıcı aktör Dean Reed söylüyor bunları...

Amerikalı devlet adamları, çok uluslu şirketlerin sözcüleri sürekli olarak, sosyalist ülkelerde insan haklarının çiğnendiği, bu ülkelerin Helsinki anlaşmasının kurallarına uymadığı yolundaki iddiaları tekrarlıyorlar. Helsinki anlaşmasını yalnız anti-sovyetik propaganda için ağızlarına alan, Soljenitzin tipinde insan hakları savunucularını kullanarak çığlıklar atan bu «savunucular!» kendi ülkelerindeki onca baskı, terör ve cinayeti gözardı ederken sosyalist ülkelerdeki en küçük bir olayı gürültülü bir biçimde yansıtıyorlar.

Amaç ise apaçık ortada. Savaşı, sömürsüz bir dünya yolunda büyük adımlar atan Sovyetler Bir-

BİRLEŞİK DEVLETLER'DE HER 26 DAKIKADA BİR CİNAYET (İNSAN HAKLARININ AMERİKAN USULÜ KORUNDUĞU BU ÜLKEYE BRAVO DİYOR DEAN REED), HER DOKUZ DAKIKADA BİR İRZA GEÇME, HER 65 SANİYEDE SOKAKTA SALDIRI, HER BEŞ SANİYEDE BİR KAPI KIRMAK SURETİYLE HİRSIZLIK VE 32 SANİYEDE BİR OTOMOBİL KAÇIRMA OLAYI OLUYOR. İNSAN HAKLARININ BU DENLİ ÇİĞNENDİĞİ BİR ÜLKENİN BAŞKANI İNSAN HAKLARINDAN SÖZEDİNCE, İNSANA SADECE GÜLERLER BAY CARTER...

liği ve dünya sosyalist sistemini dünya kamuoyunda küçük düşürmek, barış içinde birarada yaşama, silahsızlanmanın pekiştirilmesi ve geri döndürülmez yapılmaması, nükleer silahların sınırlandırılması için büyük çabalar harcayan dünya barış güçlerinin savaşımına ket vurmak. Sosyalizme doğru yol alan milyonları caydırmak.

Ama insanlık artık emperyalizmin çirkin yüzünü görüyor. «Nobel barış ödülü» sahibi Kissinger Şili'de binlerce ilerinin, yurtseverin katledilmesine, toplama kamplarına atılmasına ve Şili'nin büyük bir karanlığa boğulmasına neden olan faşist darbe ile doğrudan ilişkileri olduğunu açıkladı. Onlara göre emperyalist tekellerin çıkarları korununca insan hakları korunmuş oluyor.

Amerikan savaş sanayinin hızla geliştirilmesi de insan haklarına aykırı değil. ABD Vietnam'da her bir Vietnamlının öldürülmesi için 300 bin dolar harcarken kendi ülkesinde yaşayanlara ancak 15 dolar ayırabiliyor. Başka bir deyişle insanın en doğal hakkı olan yaşamasını önlemek için 300 bin, yaşaması için 15 dolar. İşte onları insan haklarına saygısı.

Birleşik devletlerde her 26 dakikada bir cinayet (insan haklarının Amerikan usulü korunduğu bu ülkeye bravo diyor Dean Reed), her dokuz dakikada bir irza geçme, her 65 saniyede sokakta saldırı, her beş saniyede bir kapı kırmak suretiyle hırsızlık ve 32 saniyede bir otomobil kaçırma olayı oluyor. İnsan haklarının bu denli çiğnendiği bir ülkenin başkanı insan haklarından söz edince, insana sadece gülerler Bay Carter...

İnsan hakları havarisi Bay Carter yeni bir bombadan söz ediyor. Binaların, fabrikaların, otomobillerin zarar görmeyeceği, yalnızca insanları öldüren bir bomba. «Barışa hizmet» için geliştirilen bu bomba da her halde insan haklarını korumak için kullanılacak...

İnsan hakları ancak savaşı, sömürsüz bir dünyada tümüyle korunabilir. İnsanın yaratıcı gelişiminin sağlandığı, insanca yaşaması için gerekli koşulların hazırlandığı, can ve iş güvenliğinin olduğu bir dünyada korunabilir. İnsan hakları günümüz dünyasında ise ancak sosyalist ülkelerde korunabilir. Gerçek de böyledir.

«İnsan haklarının savunuculuğunu» yapanlar önce dünyaya bir göz gezdiresinler! Bugün dünyanın üçte birinden daha fazla bir bölümünde, dünya sosyalist sisteminde insan haklarının korunduğunu, insan şeref ve haysiyetine yaraşır düzenler kurulduğunu göreceklerdir. Ama emperyalist tekellerin sözcüleri, kendi gözlemlerindeki merteği görmeme politikasını uygulamaya alışmışlardır. Bunların «insan hakları savunucusu» maskesini indirecek güç ise, dünyadaki tüm barışsever güçlerin birleşik gücüdür.

İŞTE
ABD'DE
İNSAN
HAKLARI/

dünya gençliğinden

★ 1980 Moskova Olimpiyatları ile birlikte yapılacak olan Dünya Gençlik oyunlarının hazırlıkları sürdürülüyor. «Sputnik» yarışmaları gençliğin dünya çapındaki dayanışmasının en güzel örneklerinden biri olacak. Dünyanın dört bir yanından gelen gençler, sportmence yarışacaklar, bilgi görgü alışverişinde bulunacaklar ve dostça ilişkilerini geliştirecekler. Emperyalizmin savaşlarda birbirlerini kurşun sıktığı gençler burada insana yaraşır bir yarışmanın örneklerini verecekler. Bu arada Olimpiyat Komitesi Gençlik oyunları ile ilgili tesislerin oyunlarda sonra Komsomol (Komünist gençlik örgütü)ne bırakılacağını açıkladı. Komitenin bu kararı sosyalist ülkelerde devletin gençliğin yaratıcı gelişimine ne denli önem verdiğini göstermektedir. Sosyalist ülkelerin spor karşılaşmalarında elde ettiği başarıların altında yatan gerçekte budur. Kitle sporunun geliştirilmesi ve küçük yaştan başlayarak herkese spor yapma olanaklarının sağlanması, sosyalist ülkelerin spordaki tartışılmaz başarısının en önemli nedenidir.

★ Federal Almanya:

«Hür demokratik rejim» teraneleri altında, anti-sovyetik propagandalarla Sovyetler birliğini ve diğer sosyalist ülkeleri insan haklarına saygı duymamakla suçlayan, Helsinki anlaşmasının kurallarını ancak anti-propaganda yapacakları

12 yaşındaki gençlerin %27'sinin, 14 yaşındakilerin ise %42'sinin içki içtiği saptandı. Kapitalizmin bunalımından en çok etkilenen kesimlerden biri olan gençlik kurtuluşu bir takım yapay yollarda arıyor. Ancak gerçek kurtuluşun işçi sınıfının yolunda olduğunu bilen sosyalist ülkelerdeki kardeşlerinin mutlu ve aydınlık yaşamlarından örnek alan kapitalist ülkeler gençliğin büyük bir bölümü de barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme yolunda etkin bir savaşım veriyor. Kapitalizmin bunalımından etkilenen ve uyuşturucu madde, intihar gibi araçlara başvuran gençliğe doğru yolu göstermek için çalışıyor.

zaman anımsayan kapitalist ülkeler kendi halklarına gençlerine acaba nasıl davra-

nıyorlar? Gençliğin demokratik istemlerine karşı ne cevap veriyorlar? Onların en doğal isteklerine karşı tepkileri ne oluyor? Olaylara bakarsak hiç te «hür demokratik» bir şekilde davranmıyorlar. Geçenlerde Federal Almanya'da Würzburg üniversitesinde eğitim sistemini protesto eden ve akademik haklarının verilmesi için açlık grevi yapan iki yüz öğrenci üzerine saldıran polis, öğrencilerden 20'sini gözaltına aldı ve basın mensuplarına saldırarak resim çekmelerini engelledi. Ellerindeki en küçük bir araçla bile anti-sovyetik propaganda yapmaktan kaçınmaların kendi ülkelerinde nasıl davrandıkları ortada.

★ Brezilyada beş yüz öğrenci tutuklandı.

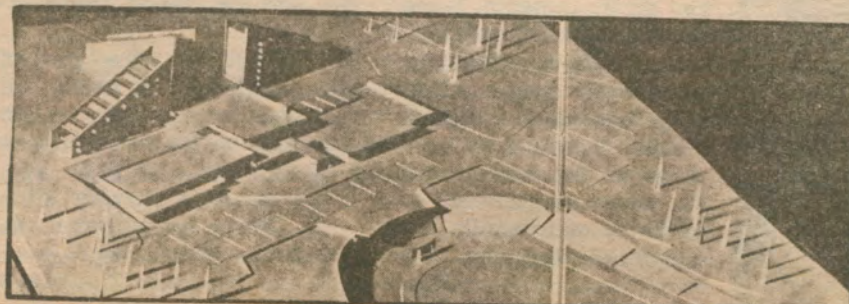
Faşizmin boyunduruğu altındaki Brezilya'da örgütlenme hakkının tanınması için savaşım veren öğrencilerden beş yüzü tutuklandı. Dağıtılan öğrenci örgütlerini ulusal çapta yeniden diriltmek için çalışan öğrenciler binlerce politik tutuklunun bulunduğu, kızıl derililere karşı pogrom (toplu katliam) ların düzenlendiği Brezilya'da polis tarafından engellendiler. Tüm dünyanın nefretini kazanan faşist Brezilya rejimi ise insanlık dışı uygulamalarını sürdürüyor. Ancak barış ve ilerlemeden yana olan güçler boş durmuyor. Politik tutukluların serbest bırakılması ve isimlerinin açıklanması için açılan kampanyalar sürüyor. Brezilya'daki faşist rejim temelinden sallanmaya başladı bile.

★ Laos'ta devrimci gençlik kurultayı toplandı. Gençliğin toplumdaki yeri ve işlevinin görüşüldüğü kurultayda, sosyalizmin inşası yolunda hızla ilerleyen Laos halkının yanında gençliğin görevlerine yeni perspektifler getirildi.

★ Federal Almanya'da Gençler arasında intihar ve uyuşturucu madde alışkanlığı hızla artıyor. Son zamanlarda yoksul aile çocukları arasında intihar ve uyuşturucu madde alışkanlıklarının arttığı bir araştırma sonucunda ortaya çıktı. Okul sorunları, ruhsal nedenler, geleceğe duyulan güvensizlik, iş bulamama gibi nedenlerle bunalıma sürükleniyor gençler.

Bu site
Oyunlardan
Sonra
Sovyet
Gençliğinin
Olacak

GENÇ SANATÇILAR ŞİİR VE ÖYKÜ YARIŞMASINA KATILIN

GENÇ SANATÇILARA ÇAĞRI

Ülkemizde demokrasiden, barıştan ve ilerlemeden yana güçler hergün biraz daha geliyor. Gençlik demokrazi savaşımının en ön safesinde yer alıyor.

Gazetemiz gençliğin, bu savaşımın sanat alanında da yerini alması ve yapıtlarıyla geliştirmek olan demokrazi hareketine katkıda bulunmasını sağlamak amacıyla bir şiir ve öykü yarışması düzenlemiştir. Bu yarışmaya ülkemizin tüm ilerici - yurtsever genç sanatçıları katılmaya çağırıyoruz.

GENÇ SANATÇILARI

Yapıtlarınızı barış, demokrasi, toplumsal ilerleme savaşımına edeyin!

Yapıtlarınızla Nazım Hikmet'lerin, Orhan Kemal'lerin, Sabahattin Ali'lerin, Cihangir'lerin, Neruda'ların, Lorca'ların şanlı yolundan yürüyelim!

Yapıtlarınızla isteklerimiz, hasretlerimiz daha geniş kitlelerin istekleri haline gelsin!

Yapıtlarınız Türkiye ve dünya gençliğinin anti - emperyalist dayanışmasına yeni halkalar eklesin!

Yapıtlarınız tüm dünyada emperyalizme ve faşizme karşı savaşım veren uluslara güç katsın!

Gazetemiz, ülkemizde gelişmekte olan ilerici sanata katkıda bulunmak, sanat çalışmalarını demokratik savaşımın etkin bir alanı durumuna getirmek ve gençliğin sanata olan ilgisini arttırmak amacıyla genç sanatçılara yönelik şiir ve öykü dallarında birer yarışma düzenlemiştir.

Yarışmaya gönderilen ürünler, isimleri 42. sayımızda açıklanacak olan Seçiciler Kurulu tarafından derecelendirilecek ve her iki dalda da birinciye 2000 TL., ikinciyeye 1500 TL., üçüncüye 1000 TL., ödül verilecektir. Ödüller, tarihi sonradan açıklanacak bir törenle dağıtılacaktır.

● Şiir yarışmasının konusu «Barış»tır. Dünya barışını, silahsızlanmayı halklararası dostluğu ve anti-emperyalist dayanışmayı konu alacak şiirler yarışmamıza katılabilecektir.

● Şiir yarışmamıza bir sanatçı en fazla üç şiirle katılabilir.

● Öykü yarışmasının konusu ise «Gençliğin Sorunları»dır. İşçi - köylü ve öğrenci gençliğin, toplumsal yaşamın tüm alanında beliren sorunlarını ve bu sorunların çözülmesi doğ-

rultusunda verilen savaşımı konu alan öyküler yarışmamıza katılma hakkını kazanacaktır.

● Gönderilecek ürünler beş kopya olarak gönderilmelidir.

● Şiir ya da öykülerin, daktilo ile yazılma zorunluluğu yoktur. Elle yazılması halinde yazılar okunaklı olmalı ve çoğaltılırken kopya kâğıdı kullanılmamalıdır.

● Yarışmamıza katılacak sanatçılar isim ve adreslerini açık bir şekilde yazmalıdırlar. Ayrıca yaş, meslek ve kısa özgeçmişlerini de belirtmelidirler.

● Yarışmaya gönderilecek ürünler hiçbir yerde yayınlanmamış olmalıdır. Gönderilen ürünler geri verilmez, gazetemizde yayınlanabilir. Ayrıca ürünlerin çeşitli yayın organlarında ve gösterilerde yayınlanma hakkı gazetemize aittir.

● Yarışmamıza katılmak isteyen sanatçılar ürünlerini en geç 15 Eylül 1977 tarihinde pistaya vermiş olmalıdırlar.

● Bu koşullara uymayan ürünler yarışma dışında bırakılacaktır.

ULUSLARARASI PABLO NERUDA YARIŞMASINA KATILMA SÜRESİ UZATILDI

IUS tarafından düzenlenen Uluslararası Pablo Neruda Yarışması'na gösterilen ilgi nedeniyle daha önce 15 Temmuz olarak açıkladığımız son katılma süresini, Ağustos'a kadar uzattık. Yarışmaya katılmak isteyen genç sanatçıların ürünlerini en geç 1 Ağustos'a kadar gazetemize ulaştırmaları gerekmektedir.

DÜNYA İŞÇİ SINIFININ SANATÇILARI

pablo neruda

«Bırak da seni süsleyeyim
bir taçla
Sen sağlığın ve gelinciklerin
cocukluğu
Sen saf gençlik, özgür kara
bir ışık gibi saf»

Şili ormanlarının, Güney Amerika pampalarının, tüm dünya haklarının ve Şili'nin yiğit evladı Pablo Neruda'nın doğum yıldönümü bugünlerde.

Neruda, yüzyılımızın başında (1904), Şili'nin orta bölgesinde doğdu. Çocukluğu ve ilk öğrenim yılları Temuco adında şirin bir köyde geçti. Neruda Temuco için «benim tabiata açılan pencere, şiirimin özü» diyor.

Küçükden ilgi duyduğu şiir ve edebiyata çalışmaları Santiago üniversitesinde de sürdü. Her Şili'li gibi o da gezmeye, seyahate meraklıydı. Üniversiteyi bitirince konsolosluklarda görevler aldı. Dünyanın bir çok ülkesini gezdi. Örneğin, Seylan'da, Madrit'te, Hindistan'da, Meksika'da bulundu. Konsoloslukları sırasında şiirini geliştirmeye, insanlarla ilişkiler kurmaya ve halkları tanımaya bol bol fırsat buldu. İspanya iç savaşı sırasında cumhuriyetçilerle beraber faşistlere karşı omuz omuza savaştı. Hindistan'da devrimci öğrencilerle ilişki-

leri oldu. 1937'de Fransa'ya gitti. Şiirlerinde Fransa önemli bir yer tutar. Şili'de Halk Cephesi kurulunca tekrar ülkesine döndü. İkinci Dünya Savaşı sırasında Meksika'da konsolosluk yaptı. 1943'de senatör oldu. Diktatör G. Videlaya karşı çıkınca ülkesinden sürüldü. 1971'de Nobel edebiyat ödülünü aldı. Şili'de Halk Birliği iktidara gelince tekrar ülkesine döndü. Halk Biliği'nin yanında Allende ve Corvalan'la beraber mücadele etti.

Son günlerinde insanlara şöyle sesleniyordu:

«Faşistlerin, emperyalistlerin ve sahte hristiyanların saldırılarına uğruyoruz. Ö-rümcek ağlarını barındırmak, umut yolunu kesmek için, bütün geçmiş birleşiyor. Halkımın hakramanca savaşında gereksindiği kardeşliğiniz, ekmek ve su gibidir.

Sizlere biricik sözüm:
Şili bir sessiz Vietnam'dır.»

Pinoşe'nin kara darbesi sırasında evinde hasta idi. Darbeciler evini bastılar, dağıttılar ve bir süre sonra da Neruda'nın öldüğünü açıkladılar. Ama Neruda ölmedi. Dünya insanlığının savaşında, bilincinde ölümsüz dizeleriyle yaşıyor, yaşayacak.

Tanıdığım bir işçi vardı.
Yalamamıştı
tuzunu alfabenin
Hani
Karacahil derler ya
öyle bir adamdı.
Fakat
Lenin'i dinler
ve söylenen
her şeyi
anlardı.

v. mayakovski

Sovyet Devriminin en büyük şairlerinden olan Mayakovski 1893'de Gürcistan'da doğdu. Henüz on beş yaşında iken Bolşevik Partisine üye oldu.

1917 Ekim devriminde ve iç savaş sırasında bir yandan şiir yazmakta, bir yandan da cephe ve cephe gerisindeki propaganda faaliyetlerine yardım etmek amacıyla afişler, desenler çizip, sloganlar hazırlamaktadır.

1923 de Lef (Sol Sanat Cephesi) dergisini kurmuş ve iki yıl yönetmiştir.

1930 da Moskova'da öldü.

Mayakovski'nin iç savaş ve sosyalist örgütlenme dönemlerinde yapmış olduğu posterler ve şiirlerinden oluşan sergi ölümünden iki ay önce Moskova'da açıldığında şunları söylemiştir:

«Bu sergide 20 yıllık çalışmanın hesabını veriyorum. Başlıca amacım şairin çalışması üzerindeki düşüncelerinizi genişletmek. Size şairin lirik ve aşk dolu dizeler meliyecekten yaşayıp giden tatlı kıvrık bir kuzu olmadığının göstermek istiyorum. Şair, gelişen sınıf savaşımında kalemini proletaryanın silah deposuna götüren en büyük işler karşısında dahi çekilmeyen kişidir.

BUGDAYIN TÜRKÜSÜ
Halkım ben, parmakla
sayılmayan
Sesimde pırl pırl bir güç
var
Karanlıkta boy atmaya
Sessizliği aşmaya yarayan
Ölü, yiğit, gölge ve buz,
ne varsa
Tohuma dururlar yeniden
Ve halk, toprağa gömülü
Tohuma durur bir yerde
Buğday nasıl filizini sürer de
Çıkarsa toprağın üstüne
Güzeli kırmızı elleriyle
Sessizliği burğu gibi deler
de
Biz halkız, yeniden doğarız
ölümde
PABLO NERUDA

Temsa'lı İşçiler Maden-İş'i Savunuyor

29/6/1977 tarihinde üç arkadaş grev gözcüsü olarak işyeri kapısı önünde dururken yanımıza hiç tanımadığımız bir bayan yaklaştı. Bize «bu işyerinde grevin kaçınıcı günü? Niçin greve gittiniz,

Daha sonra «İlerisi için ne düşünüyorsunuz» diye bir soru sordu. Gönlümüzün MADEN-İŞ'te olduğunu ancak onun bizim gerçek çıkarlarımızı savunabileceğini belirttik. Kadın şaşılışla bir şekilde «Ne fark eder ha DİSK ha TÜRK-İŞ» deyince kendisini buraya gönderenleri çok iyi tanıdığımızı ve derhal grev yerinden uzaklaşmasını söyledik. Kadın «Sosyal Faşistler» vb. sözler söyleyerek yanımızdan ayrıldı. Ancak arkadaşlar oyunu gelmeyecek soğukkanlılıkla olay çıkmasını önlediler.

Biz Temsa'lı işçiler, oynamak istenen oyunların bilincindeyiz. Fakat tüm bu oyunlar ve saldırılar bizim DiSK'te birleşmemize ve devrimci sendikal hareket içindeki yerimizi almamıza engel olamayacaktır.

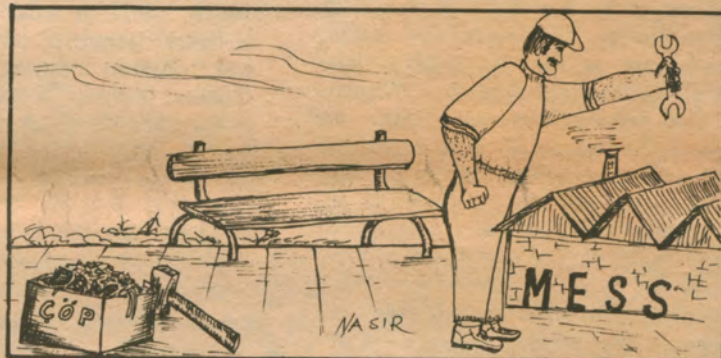
Grevdeki Temsa'lı bir grup işçi

Yoksul-ezilen halkı için
Öç almaya vemin ediyor...

PAKİZE ÖNGER

Dostça selamlar.

Bodrumlu İlerici Yurtsever Gençler

KDB GÖLCÜK ŞUBESİ KONGRESİ YAPILDI

KDB Gölçük Şubesi'nin yeni yönetim kuruluna bundan sonraki savaşımında başarılar dileriz.

tekirdağlı ilerici gençler: "yolumuz işçi sınıfının yoludur"

Ülkü Ocaklı faşistler Tekirdağ'

da da yüklendikleri görevi yerine getirebilmenin örneklerini verdiler. 14 Temmuz Perşembe günü Tekirdağ Meslek Yüksek Okulu Öğrencileri Derneği (YMOÖD) ni dinamitledikleri yetmezmiş gibi; okulumuzda ilerici, devrimci öğrencilerin üzerine saldırmaya başlamışlardır. Daha önce de birkaç kez saldırıya uğrayan dernek binasının patlama sonucu ağır hasar meydana gelmiştir. Saldırıların 16 Temmuz günü de sürdüren faşist çeteler, Ahmet Muslu, Ali Cihan Yılmaz adlı iki arkadaşımızı ağır yaralamış, bir kız arkadaşımızı tartaklamışlardır. Faşist saldırı sonucu polis bir ileri-

Polis bu tutumuyla faşistlerin saldırılarına destek olmanın yeni bir örneğini vermiştir. Baskılar hangi yönden gelirse gelsin işçi sınıfının yanında saf tutmamızı engelleyemeyecektir. İşçi sınıfının yolunu yol edinen savaşımlarımız ardıcıl olarak sürdürülecektir.

ANARŞİZM

listlerin demokratik köylülüğü temsil ettiği gerçeğini gözönünde bulundurarak, çarlığa karşı savaşında Devrimci Sosyalistlerin konumunu tekrar tekrar vurgulamıştır. Nitekim Devrimci Sosyalistler Rusya devrimci hareketinde iyi ve kötü bir yeri, yüklendiği işlevi vardır. Hatta 1917 Şubat devriminin kıvılcımlarıyla tutuşan köylülüğünün sınıfsal çelişkilerinin keskinleştiği, uzlaşmaz boyutlara eriştiği dönemde, devrimci sosyalistler, ikiye parçalandılar. Yoksul emekçi köylüleri temsil eden Sol Devrimci Sosyalistler Lenin'in öncülüğünde kurulan ilk Sovyet Hükümeti'nde yer aldılar.

Ne var ki; bir kez sosyalizmin ne anlamına geldiğini kavrayamamışlardı. Bu büyük

bir eksiklikti ve Sol Devrimci Sosyalistler'in sosyalizm kuruculuğunun karşısında saf tutmalarına yol açtı. Sol Devrimci Sosyalistler açıktan Sovyetler düşmanı oldular. Sovyetlere karşı bir ayaklanma başlatarak, işçi sınıfının, emekçi köylülerin ateşli bir yandaşı oldukları yerde, zengin köy burjuvazisinin savunuculuğunu üstlendiler.

Devrime ihanetlerini hükümetten atılmakla ödeyen devrimci sosyalistlerin sonunda en aşağılık oportünizmin batağına saplanmaları, işçi sınıfına ters, sapık akımların belirgin niteliğidir. Sosyalizme inançsızlığın sürüklediği karşı-devrim safalarında burjuvazi ile kucaklaşmanın kaçınılmaz olduğunu kanıtlar.

İşçi sınıfının yolundan ayrılmamanın kaçınılmaz sonu budur. Devrimci harekete ihanet ve burjuvazi ile ittifak...

SONUC

Anarşizm hakkında bugüne kadar çok şeyler söylendi. Anarşizm bilimsel sosyalizmin ustalarınınca yerden yere vuruldu. Çoktan tarihin çöp lüğüne gönderildi ama, anarşizmin esin kaynağı olduğu troçkizm, maoizm, goşizm, v.b. sapık akımların benliğinde yaşamaya devam etmektedir. Anarşizm bir ideoloji olarak yok, edildi. Ancak, şu veya bu biçimde çeşitli kılıflar altında varlığını sürdürmektedir. Onun için klasik anarşizmi iyi bilmek, özellikle gençlik hareketi içerisinde daha belirgin olarak kendisini gösteren işçi sınıfına ters sapık akımlara karşı savaşmak, demokratik gençlik hareketinin rayına oturabilmesi için yaşamsal bir öneme sahiptir.

Ve bu konuda son olarak tek bir şey söyle-
nebilir, o da, «Anarşizmin gerici» olduğudur. (V
I. LENİN)

İçinde bulunduğumuz günlerde en fazla sözü edilen konulardan bir tanesi de Kıbrıs'tır. Temmuz ayı Kıbrıs'taki emperyalist komploların doruğuna, en kanlı noktaya ulaştığı aydır. Bu kanlı olayların yıldönümünde, emperyalistler gerici güçler, gerici basın, Kıbrıs konusunda kafaları daha fazla bulandırmak, Kıbrıs sorununun gerçek yüzünü gizli tutabilmek için yaygarayı arttırdılar. Gerici basın fetih nallerine hız verdi. Geniş kitlelerde şövenizmin etkisini arttırmak için bugünleri fırsat biliyor. Kıbrıs konusunu sınıfsal açıdan değerlendirmek, geniş kitlelere yaymak demokratik güçlerin ve ilerici basının en önemli görevlerindendir. Aynı zamanda Kıbrıs emekçi halkı ve gençliği ile uluslararası dayanışmanın gereğidir.

Doğu Akdeniz'in ortasındaki Kıbrıs adasının nüfusu 650 bin Rum, 120 bini Türk, geriye kalanı ise Ermeni ve Maronittir. Kıbrıslı emekçiler uzun yıllar birlikte, barış içinde yaşadılar. Kıbrıs'ı Osmanlılardan devralan İngilizler, adayı 82 yıl ellerinde tuttular. Kıbrıs emekçi halkı İngiliz sömürgeciliğine karşı örgütlü savaşımını 1926'da başlattı. Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin aydınlatığı yoldan giden Kıbrıs'lı emekçiler, 1926'da Kıbrıs işçi sınıfının partisini kurdular. Bunun yanında, işçi sendikaları, köylü örgütleri, gençlik örgütleri, esnaf dernekleri örgütleniyordu. İngiliz sömürgecilerinin ağır baskıları altında gelişen bu örgütlenmeler özellikle 2. Dünya savaşında büyük kayıplara uğradılar. Ancak hareket geliyordu. Gelişen harekete öncülük eden iş-

çi sınıfı ve politik örgütü sadık çizgisinden hiç bir zaman ödün vermiyordu. Her iki toplumun emekçilerini sömürgecilğe karşı, bağımsız ve ileri bir Kıbrıs için örgütlemeye çalışıyordu. Bağımsızlık hareketinin geliştiğini ve emekçiler arasında kök saldığını gören İngiliz emperyalistleri, bütün sömürgelerde ve her zaman uyguladıkları «böl ve yönet» taktiklerini uyguladılar. Toplumlararasına kin ve ayrılık tohumları eken komplolar düzenlediler. Her iki toplum içerisindeki şöven, ayrılıkçı güçler, sömürge idaresinin de yardımı ile örgütlendiler, silahlандılar.

Amerikan emperyalistlerinin de Kıbrıs'la yakından ilgilendikleri dönem ikinci Dünya savaşı sonrasıdır. Amerikan petrol tekellerinin Orta Doğu'daki çıkarlarının artması, soğuk savaşın başlaması ve Arap halklarının uyanmaya başlaması ile Amerika, Kıbrıs'a büyük önem vermeye başladı. Böylece İngiliz ve Amerikan emperyalistleri Kıbrıs'ın bir NATO üssü yapılmasına yönelik çabalarını arttırdılar. Arkasını sömürgecilere dayayan faşist güçler, ilerici karşı kanlı saldırılar başlattılar. Bayar - Menderes diktasından ve İngiliz sömürgecilerinden destek alan faşistler, Türk toplumunun başına lider yaptılar. Türk ve Rum işçilerinin örgütlü bulundukları Kıbrıs işçi Federasyonundan, Türk işçilerinin istifa etmeleri için yoğun baskılar başlatıldı. Kıbrıs işçi Federasyonu

Türk Şubesi Başkanı Ahmet Sadi'ye 22 Mayıs 1958'de suikast düzenledi. Ahmet Sadi bir rastlantı sonucu ağır yaralı olarak kurtuldu. İki gün sonra, 24 Mayıs'ta «İnkilap» Gazetesi sahibi ve yazı işleri müdürü Fazıl Önder Sarıç emperyalizmin uşakları tarafından katledildi. Bundan sonra da cinayetler devam etti. Öldürülen bu ilericilerin tek suçu Kıbrıs'ın bağımsızlığını savunmak, faşizme ve sömürgecilğe karşı savaşım vermektir. Kıbrıslı emekçiler sömürgecilerin ve faşistlerin bu saldırılarına yığınsal çıkışlarla cevap verdiler. Özellikle 1958'de yapılan 1 Mayıs mitingi bunla-

rın en görkemlisi, Türk, Rum işçilerinin birliğini ve dostluğunu simgeleyen dev bir gösteri olmuştu. Bu mitingden sonra ilericilere karşı saldırılar daha da yoğunlaştı. Türk toplumu içerisinde faşist terör hakim oldu.

1960'da İngilizler adanın bağımsızlığını tanıdı. Ancak bu bağımsızlık, bir çok olumsuzlukları içeren bir bağımsızlıktı. 99 mil karelik bir alan İngiliz egemenliğine bırakılıyor ve üç NATO ülkesine Kıbrıs'a müdahale hakkı tanınıyordu. Kabul edilen anayasada da toplumları birbirine düşürecek boşluklar vardı. Kıbrıs emekçilerinin istemi ise adanın tam bağımsızlığı, asker ve silah-tan arındırılması, uluslararası garantilerin sağlanması idi. Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasından sonra da emperyalistler, özellikle Amerikan emperyalizmi Kıbrıs üzerindeki oyunlarını yoğunlaştırdı. İlerici güçlere, özellikle Türk ilericilere karşı katliamlar sürdürüldü. 1962'de «Cumhuriyet» adlı ilerici gazeteyi çıkaran iki avukat, Ayhan Hikmet ve Muzaffer Gürkan faşistlerin bir provokasyonunu gazetelerinde açıklayacakları için öldürüldüler. Gazete idaresi de tahrir edildi.

Emperyalizmin komploları en nihayet başarıya ulaştı. 1963'te toplumlararası savaş başladı. İki toplum ayrı bölgelere toplandı.

KIBRIS'TA EMPERYALİST OYUNLAR BOZULACAKTIR

Araya barikatlar kondu. Her iki toplum içerisindeki faşist güçler kanlı katliamlar düzenlediler. İlerici güçler barikatların kaldırılması, toplumların temas etmesinin sağlanması ve göçmenlerin evlerine dönmeleri için yoğun caba harcadılar. 1967'de faşist Grivas yönetimindeki Rum ordusunun Geçitkale köyüne saldırması ile toplumlararası çatışmalar zirveye ulaştı. Bu olayın ardından Grivas adayı terketmek zorunda kaldı. İlerici güçlerin de çabaları ile toplumlararası görüşmeler başladı. Barikatlar kaldırıldı. Birçok Türk göçmen köyüne döndü. Türk işçileri Rum tarafında çalışmaya, aynı sendikalar altında ekonomik, demokratik haklar için savaşım vermeye başladı.

Emperyalizm, bu yeni durumdan memnun değildi. Uzun yıllar süren çabalarına rağmen kesin bir sonuç elde edememişti. Hazırlanan yeni bir plan sahneye kondu. Yunanistan'daki faşist Albaylar Cuntasının da desteği ile Grivas yeniden adaya döndü ve EOKA-B denen faşist örgütü kurdu. İşçi sınıfı hareketine ve ilerici demokrat güçlere silahlı saldırılar başladı. Grivas'ın adaya dönüşü, ne Kıbrıs'taki «milliyetçi» Türk liderlerinden, ne de Türkiye'den bir tepki gelmedi. Nihat Erim hatıralarında «Grivas'ın adaya dönüşünün Türkler açısından korkacak bir şey olmadığını, onun komünistlere karşı savaşmak için adaya dönmüş olduğunu «Amerika'nın temin ettiğini yazıyor. Böylece Amerikan emperyalizmi, CIA,

ve NATO ortak planı gerekli hazırlıklardan sonra uygulamaya kondu. 15 Temmuz 1974'de faşist Yunan Cuntasının desteğinde Grivas'ın artığı Sampson, faşist darbeyi gerçekleştirdi.

Darbeden sonra ilerici güçlere karşı geniş bir katliam başlatıldı. İlerici güçler teslim olmadı. Silahlı direniş devam etti. İlericiler kendi kurdukları radyolar aracılığı ile halkı teslim olmamaya, silahlı direnişe davet ettiler. Adanın bağımsızlığına karşı girişilen bu büyük saldırı karşısında Denktaş «Bu Rumların iç meselesidir. Bizi ilgilendirmez» diyordu. Faşist darbe ve arkasından gelen olaylarla Kıbrıs ikiye bölündü.

Emperyalizmin komploları büyük oranda başarıya ulaştı. Toplumlar birbirinden tamamen ayrıldı. Ancak Kıbrıs emekçi halkı yenilmiş değildir. Savaşım devam ediyor. Dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketleri bu savaşımında Kıbrıs emekçilerini sonuna kadar destekliyor. Kıbrıs işçi sınıfının da belirttiği gibi, Kıbrıs sorunu ancak Birleşmiş Milletler kararlarının hayata geçirilmesi ile çözümlenebilir. Kıbrıs sorunu uluslararası bir karakter taşımaktadır. Bunun için adaletli ve barışçı yol uluslararası bir çözümle garanti edilebilir.

(Kıbrıs'taki faşist darbeden sonra olan gelişmeleri ele alan yazımızı önümüzdeki sayı vereceğiz.)

BARİŞ İÇİN YENİ BİR TEHLİKE

NÖTRON BOMBASI

Barış için yeni bir tehlike: Nötron bombası.

Geçenlerde ABD'de yeni bir silahın geliştirildiği açıklandı: Nötron bombası. Diğer nükleer silahlar kadar tehlikeli olmasına karşın, binalar ve çevre yapıları üzerinde yıkıcı etkisi bulunmayan ancak canlıları öldüren bu silah, bay Carter'in açıklamalarına göre «barış için» geliştirilmiştir.

Bir kilotonluk bir nötron bombası yarı çapı 620 metre olan bir alan içinde tüm canlı ve cansız cisimleri sıcaklıkla yok ediyor. Bunun yanı sıra, 2200 metre yarı çaplı bir alan içinde radyasyon etkisi gösteriyor.

Sovyetler Birliği'nin saldırı tehlikesine karşı geliştirildiği söylenen Nötron bombasının barış savaşımına indirilen bir darbe olduğu gerçeği gözardı edilemez. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerin, dünyadaki tüm barışsever güçlerin, barış içinde birarada yaşama, nükleer silahların kısıtlanması, silahsızlanmanın pekiştirilmesi ve geri döndürülemez yapılabilmesi yolunda verdikleri savaşımı engellemek için geliştirilmiş bir silahtır.

Ayrıca daha yakınlarda Varşova'da yapılan Dünya Barış Kurucuları Konferansı'nın hemen ardından Nötron bombasının geliştirildiğinin açıklanması da düşündürücüdür.

Emperyalizmin savaş kışkırtıcılığına kapılmayan, barışın korunması için elinden geleni yapan sosyalist ülkelerin aksine başta ABD olmak üzere diğer emperyalist ülkeler savaş odaklarının yaratılması, halkların birbirine düşürülmesi için çeşitli

tezgahlar düzenlemektedirler. Silah tüccarlarından başka kimseye yaramayan savaş kışkırtıcılığı, halkların emperyalist güçlerin yararına birbirine düşürülmesine ve kolaylıkla onarılmaz kinlerin, kan davalarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. İçinde bulunduğumuz 11-17 Temmuz Kıbrıs Dayanışma Haftası'nda Kıbrıs bunun en belirgin örneklerinden birisidir.

Nötron bombasını geliştirenler, bu bombanın atom bombası kadar zararlı olmadığını, binalara ve diğer yapılara zarar vermediğini söyleyerek aklamaya çalışmaktadırlar. Aslında bu onların gerçeğini yansıtmaktadır. Onlar için önemli olan insan yaşamı değil, çevrenin korunması değil, doğal kaynakların yok edilmesi değil, yine insan emeği ile yapılan binalardır.

Kapitalizm insan yaşamına ve insan emeğine zerrece değer vermez. Nötron bombasının iftiharla takdim eden beyler kendileri söylüyorlar bunu. Ama sosyalizm ve barışsever güçler, için tek bir kişinin yaşamı bile değerlidir. Barışsever güçler, yaşanılan bir dünya için, savaşı, sömürsüz bir dünya için savaşım veriyorlar. İçinde bir tek canlının ayakta kalmayıp taş taş üstüne yığılmış, İTT'lerin, General Motors'ların, IBM'lerin gökleri yaran yüksek binalarının ayakta kalması için değil.